

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Akademik Məmmədağa Şirəliyevin 110 illiyi qeyd olunacaq

Prezident İlham Əliyev iyulun 19-da görkəmli dilçi alim, türkoloq, akademik, Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi Məmmədağa Şirəli oğlu Şirəliyevin 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd olunur ki, akademik Məmmədağa Şirəliyev mühüm elmi əhəmiyyətə malik sanballı tədqiqatları ilə Azərbaycan dilçiliyini zənginləşdirib, onun bir çox istiqamətlərinin müayinəsi və formalaşmasında tədqiqatçı xidmətlər göstərmişdir.

səh. 2

Mədəniyyət naziri "Real" televiziyasına müsahibə verib

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev "Real" televiziya kanalına müsahibə verib. Müsahibədə iyunun 30-dan iyulun 10-dək Bakıda keçirilən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasından bəhs olunub.

Nazir bu il martın 1-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşünün əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirib ki, görüşdə qaldırılan məsələlərin həlli istiqamətində bir sıra işlər görüldü, hazırda bu proses davam etdirilir.

səh. 3

Ölkəmiz "Zeytun ağacları" beynəlxalq mədəni marşrutuna daxil edilib

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən respublikamızın ərazisində yeni mədəni marşrutların yaradılması, mövcud olanların inkişafı istiqamətində işlər davam etdirilir.

Aparılan işlərin məntiqi nəticəsi olaraq Azərbaycan Avropa Şurasının "Zeytun ağacları" beynəlxalq mədəni marşrutuna daxil edilib.

səh. 3

Mətbuat mədəniyyətinin əsas sahələrindən biridir

Iyulun 22-də Prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 144-cü ildönümü münasibətilə keçirdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Mərasimdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bildirib ki, dövlət özünün milli-mənəvi varlığını nümayiş etdirən ədəbiyyatına, incəsənətinə dəstək göstərdiyi kimi, mediaya da yardım göstərir.

səh. 4

"Qum dalgaları"

Bakının mərkəzi küçələrindən birindəki. İstiqlaliyyət 23 ünvanında. Emin Qəhrəmanovun Art qalereyasında "Qum dalgaları" adlı sərgini izləməyə gəlmişik. Sərgi, qonaqlar, musiqi sədaları... Amma hisslərimiz qarışıqdır. Sanki de-javu... 2019-cu ilin 18 iyul tarixindəyik, yoxsa ötən əsrin 80-ci illərində? Sərgilənən fotolar dünən, bu gün deyil, bəlkə ələ gələcəyini özüdür...

Fotoqraf Rüstəm Hüseynovun çimərlik mənzərələrinə həsr olunan sərgisində sanki ötən illər bir-bir vərəqləndi. Bakının şəhər həyatından, qızmar yay günlərində öz tutduğumuz Abşeron bağları, Xəzərin qızı qumları. Təəvvür edilməz bir duyğudur sərgidəki anılar. Böyüyüb boya-başa çatdığın küçədə ən gözəl xatirələrin yaşadığı məqamlar sərgilənir. Hansı sənə daha çox əzizdir, hansı sənə daha çox kədərliyəndir – bunu da təxmin etmək çətinidir...

davamı səh. 5-də

TÜRKSOY-un
Gəncər xoru
Avropa
turunda

səh. 8

Xalqlar arasında sülh, dostluq və əməkdaşlıq naminə

Bakıda XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı keçirilir

Xəbər verdikimiz kimi, ölkəmiz daha bir beynəlxalq tədbirə – XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalına ev sahibliyi edir.

Iyulun 21-də festivalın "Baku Crystal Hall"-da təntənəli açılış mərasimi keçirilib. Mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri İlham Əliyev, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva, Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Yanes Kosyanchuk, iştirakçı ölkələrin nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin himayəsi altında 1991-ci ildən keçirilir. Bu festival 14-18 yaş arası gənc idmançılar üçün ilk çoxprofilli Avropa tədbiridir. Azərbaycan Avropa Gənclərinin Olimpiya festivallarında 1993-cü ildən təmsil olunmağa başlayıb.

Xalq artisti, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, görkəmli bəstəkar Fəxrəziz Əlizadənin "Harmoni" adlı yeni əsərinin dünya premyerası ABŞ-ın Los-Anceles şəhərində – dünyanın ən gözəl və əzəmətli musiqi mərkəzlərindən "Walt Disney Concert Hall"-da keçirilib. Bu barədə Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğundan məlumat verilib.

Baş konsulluğun dəstəyi ilə gerçəkləşən konsertdə əsər məşhur dirijor Eduard Şmiderin rəhbərliyi altında "Palpit" Kamera orkestri tərəfindən ifa olunub. Əsərin piano partiyası isə müəllif özü ifa edib.

İyirmi iki ölkəni təmsil edən və bir sıra beynəlxalq müsabi-

"Zirvələrə hazırıq" deyəli altında keçirilən "Bakı 2019" XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalına 48 ölkədən 3900 nəfər idmançı və texniki he-

yət qatılıb. Festivalın təntənəli açılış mərasimində əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin sədalari altında Milli Qvardiyanın əsgərləri

dövlət bayrağını təntənəli şəkildə meydana gətirərək ucaldıblar.

davamı səh. 2-də

Los-Ancelesdə Fəxrəziz Əlizadənin yeni əsərinin dünya premyerası

qələrin qalibi olmuş gənc musiqiçilərdən ibarət "Palpit" orkestrinin tərkibinə azərbaycanlı skripka ustası Azər Dəmirov da daxil idi.

Konsert 2 mindən çox musiqisevər, o cümlədən tanınmış incəsənət xadimləri, müxtəlif icmaların nümayəndələri və jurnalistlər izləyib. Konsert ətrafında yerli mətbu orqanlarda, o cümlədən "Los-Angeles Times" qəzetində F.Əlizadənin əsərinin premyerası haqqında yazılar dərc olunub.

davamı səh. 4-də

"Bakıya təkrar səfər"

Maltanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının sədri Rey Bondin bu günlərdə Bakıda keçirilən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirak edib.

20 il əvvəl isə o, UNESCO-nun eksperti kimi Bakının tarixi hissəsinin – İçərişəhərin Qız qalası və Şirvanşahlar sarayı ilə birlikdə UNESCO-nun Dünya İrs siyahısına salınması prosesində iştirak etmiş, ölkəmizin təqdim etdiyi nominasiya ilə

bağlı ICOMOS-un hesabatını hazırlamışdı.

Rey Bondin 20 il öncəki xatirələrini və şəhərə budafəki gəlişi, Dünya İrs Komitəsinin sessiyasında iştirakı ilə bağlı təəssüratını "Times of Malta" qəzetində dərc etdirdiyi məqalədə qələmə alıb.

"Bakıya təkrar səfər" adlı məqalədə Rey Bondin Azərbaycan paytaxtına ilk səfərini xatırlayaraq deyir ki, o vaxt şəhərin tarixi hissəsini "xilas etmək" üçün gəlmişdi. İyirmi ildən sonra Bakı yeni və canlanmış görünür.

davamı səh. 3-də

TIMES OF MALTA

Baku revisited

Rey Bondin mənimlə Bakıda 20 il əvvəlki görüşümü xatırladı. O vaxt "Times of Malta" qəzetində dərc etdirdiyi məqalədə qələmə alıb.

Nizami Gəncəvinin "Xosrov və Şirin"i Türkiyədə çapdan çıxıb

Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə 2016-cı ildən həyata keçirilən "Azərbaycan kitabının dünyaya tanıdılması" layihəsi çərçivəsində Türkiyədə fəaliyyət göstərən "Zəngin Yoxuncuk" nəşriyyatı tərəfindən klassik və müasir dövr müəlliflərimizin əsərləri çap edilərək yayılır. İndiyədək 27 azərbaycanlı müəllimin 38 adda kitabının tərcüməsi və çapı başa çatdırılaraq Türkiyəli oxuculara təqdim edilib.

davamı səh. 2-də

Kameranın sevdiyi aktyor

İnsan aid olduğu yerdə daha dəyərli olur. Əgər istedadın, bacarığın zamanında doğru şəkildə yönləndirilib, zəhmətini maraqlı iş əməlinə çevirərsə, üstün keyfiyyətlərə də üzə çıxar, həyat da hər zaman özünə güclər.

Sevib-seçdiyi peşənin ardınca gedən, bu sahədə bir çox uğurlara imza atan, geniş rəğbət qazanan kino və teatr aktyoru, Xalq artisti Hacı Murad Yagizarov da belə xoşbəxt sənətkarlarımızdandır.

səh. 7

Muzey əşyalarının mühafizəsi
üzrə portallıq proqram təminatına dair
növbəti training keçirilib

səh. 3

"JARA 2019"
ulduzlarla
tamaşaçıların
görməsinə gəlir

səh. 8

Akademik Məmmədəğa Şirəliyevin 110 illiyi qeyd ediləcək

Prezident İlham Əliyev iyulun 19-da görkəmli dilçi alim, türkoloq, akademik, Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi Məmmədəğa Şirəli oğlu Şirəliyevin 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd olunur ki, akademik Məmmədəğa Şirəliyev mühüm elmi əhəmiyyətə malik sanballı tədqiqatları ilə Azərbaycan dilçiliyini zənginləşdirib, onun bir çox istiqamətlərinin müəyyənləşməsi və formalaşmasında tədqirəliq xidmətlər göstərmiş. Alimin dilçiliyin aktual problemlərinin öyrənilməsində, xüsusən Azərbaycan dialektologiyasının əsaslarının yaradılmasında və türkoloji dilçilik sahəsində ardıcıl nailiyyətlər qazanılmasında müstəsna rol var. Azərbaycan dilinin ilk dialektoloji atlası və lüğətlərinin tərtibi onun adı ilə bağlıdır. SSRİ Elmlər Akademiyasının Bakıda yirmi il yaxın dövr ərzində Məmmədəğa Şirəliyevin rəhbərliyi altında işiq üzü görən "Sovet türkologiyası" jurnalı bu səpkidə yeganə nüfuzlu nəşr olub, beynəlxalq elm məkanında dünya türkoloqlarının mötəbər tribunasına çevrilib. Alim uzun illər ali təhsil ocaqlarında dilçilik kursu üzrə mühazirələr oxuyub, yüksəkixtisaslı dilçi kadrların hazırlanması işinə böyük əmək sərf edib.

Sərəncamda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə akademik Məmmədəğa Şirəliyevin 110 illiyinə dair tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirmək tapşırılıb.

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair yeni proqram təsdiq olunub

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və narkotik prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019–2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda Dövlət Proqramının həyata keçirilməsinə nəzarət və onun icrası zamanı işlərin müvafiq orqanlarla əlaqələndirilməsi Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasına həvalə edilib. Komissiyaya Dövlət Proqramının icrası sahəsində görülən işlər barədə ilde bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat təqdim etmək tapşırılıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda 2000-ci ildən bu sahədə dövlət proqramları qəbul olunur. Ötən müddətdə dörd proqram icra olunub.

2019–2024-cü illər üçün Dövlət Proqramının Tədbirlər Planında müxtəlif dövlət qurumları və təşkilatların iştirakı ilə ayrı-ayrı istiqamətlər üzrə çoxsaylı tədbirlər nəzərdə tutulub. O cümlədən Mədəniyyət Nazirliyinin də iştirakı ilə şagird və tələbələrə narkotiklərin dünyagörüşünün formalaşdırılması məqsədilə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı intellektual müsabiqələrin təşkil, ictimai və din xadimlərinin, in-cəsənət və idman ustalarının iştirakı ilə mövzuya həsr olunmuş təbliğat xarakterli tədbirlərin təşkil, şəhər və rayonlarda asudə vaxtın səmərəli təşkili məqsədilə yeniyetmə və gənclərə xidmət göstərən dövlət müəssisələrinin fəaliyyətinin inkişaf etdirilməsi və s. planda əksini tapıb.

Ağdamın işğalından 26 il ötdü...

Iyulun 23-də Ağdam şəhərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalının 26 il tamam oldu. Ağdam rayonunun 1094 kvadrat kilometr ərazisinin 882 kvadrat kilometr işğal altındadır. İşğal nəticəsində 122 kənd, o cümlədən 48 sənaye və tikinti müəssisəsi, 160 məktəb binası, 65 səhiyyə mərkəzi, 373 mədəniyyət ocağı, 1 teatr, 3 məscid və 2 muzey dağıdılaraq məhv edilib.

Hazırda rayonun inzibati mərkəzi Quzanlı qəsəbəsində yerləşir. Bu qəsəbənin, eləcə də Ağdamın işğal altında olmayan kəndlərinin abadlaşdırılması istiqamətində mühüm işlər görülüb.

Iyulun 23-də Cəfər Cəbbəli adına Respublika Gənclər Kitabxanasında "Ağdamın köksünə dayan" adlı dəyirmi masa keçirilib. Tədbirdə rayonda yerləşən tarixi abidələrin, mədəniyyət, memarlıq nümunələrinin, muzeylərin dağıdılıb talan edilməsindən danışılıb. Mövzuya dair videoçarx nümayiş edilib və kitab sərgisinə baxış keçirilib.

"Regional mətbəx festivalı" iki gün davam edəcək

27-28 iyul tarixində Mədəniyyət Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi və Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə Quba şəhərində "Regional mətbəx festivalı" keçiriləcək.

"Şahdağ Quba" hotelinin baş sponsorluğu ilə şəhərin Nizami parkında gerçəkləşəcək festivala təşkilatçılığı Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi və Quba Destinasiya Menecmenti Təşkilatı, tərəfdaşlığı ilə Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi edir.

Dövlət Turizm Agentliyindən bildirilib ki, festivalda yerli və regional icma nümayəndələrinin, yerli işəsalçıların və turizm sahəsi peşakarlarının məhsulları nümayiş olunacaq. "Mətbəx nümunələri", "Dadma və məhsul ərazisi" və "Yerli kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı" adlı zonalar təşkil olunacaq.

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının ustad heyəti – Xalq artisti Mənsim İbrahimov, əməkdar artistlər Zəmrif İsmayilova, Anar Şuşalı, Təyyar Bayramov, Elçin Həşimov, Elnur Əhmədov, estrada müğənniləri Ədalət Şükürova, Sevdə Yehiyeva, Aynur Dadaşova, Sevinc və Sevil Səfərova bacıları və digərləri ifaları ilə festivala rəng qatacaqlar.

Festivalın ikinci günündə "Şahdağ Quba" hotelində aşpaz və mütəxəssislər üçün ustad dərsləri keçiriləcək.

Xalqlar arasında sülh, dostluq və əməkdaşlıq naminə

Bakıda XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı keçirilir

əvvəli səh. 1-də

Ardınca iştirakçı ölkələrin paradı keçirilib. Sonra festivala ev sahibliyi edən Azərbaycan haqqında film nümayiş etdirilib. Filmdə ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti, təbiəti, adət-ənənələri, eləcə də paytaxt Bakının görkəmli yerləri haqqında kadrlar nümayiş olunub.

Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin birinci müavini, XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının Təşkilat Komitəsinin sədri Yaqub Eyyubov və Avropa Olimpiya Komitələrinin prezidenti Yanes Kosyançiq mərasimdə çıxış ediblər.

Yanes Kosyançiq Azərbaycanın Olimpiya hərəkətinə fəal iştirakını, 2015-ci ildə ilk Avropa Oyunlarına uğurla ev sahibliyi etdiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı, həmçinin Avropada idmançıların yeni nəslinin Olimpiya idealları, bütün xalqlar arasında sülh, dostluq və əməkdaşlıq amalları, bütövlük, inklüzivlik, həmrəylik, düzgünlük və ədalətli oyun ideyaları ilə formalaşdırılmasını sübuta yetirmək fürsətidir.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalını açıq elan edib.

Festivalın məşəlinin yandırılmasından sonra "Qələbə elementləri" səhnə şousu

nümayiş etdirilib. "Welcome to Azerbaijan" ("Azərbaycana xoş gəlmisiniz!") - Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının açılış mərasiminin art şousunun birinci hissəsi belə adlanırdı. Ardınca "Külək haqqında əfsanə", "Şəhərin yaranması", "Şəhər günü bayramı" adlı vokal-xoreoqrafik kompozisiya təqdim olunub. Şounun "Elementlər" bölməsi – "Həyat kitabı", "Od", "Xaribül-güllü", "Çörək" və "Zeytun budadı" – bu rəmzlərin hər biri adət-ənənələri, nəslilərin enerjisini və xalq mədəniyyətini özündə əks etdirib. Mərasimin "Final" kompozisiyasında "Bakı 2019"un hər bir iştirakçısı öz arzusu-nu, öz yolunu xatırlayıb və ümid edir ki, bu yol onu qələbəyə aparacaq.

Sonda bütün iştirakçı ölkələrin bayraqları səhnədə dalğalanıb.

Qeyd edək ki, Bakının 12 idman obyek-tində gerçəkləşən XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalında iştirakçılar 135 dəst medal uğrunda mübarizə aparırlar. Festivalda ölkəmizi 122 idmançı təmsil edir. Azərbaycan təmsilçiləri ilk gündən uğurla çıxış edirlər. Festival iyulun 27-də başa çatacaq.

Muzey əşyalarının mühafizəsi üzrə portalla dair növbəti trening

Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli iş yaradılmış "Muzey əşyalarının döimü mühafizə portalı"nın proqram təminatının istifadə qaydalarına dair trening davam edir. Növbəti təqdimat-trening iyulun 22-23-də Lankaran şəhərində keçirilib. Portallın yenilənmiş proqram təminatı "Ad-Zone" şirkəti tərəfindən hazırlanıb.

Yerlərdə fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzləri və muzeylərin əməkdaşları üçün yeni proqram təminatının izah edilməsi məqsədilə regional təqdimat – traininglərin ilk mərhələsi 20-21 iyul tarixində Ağdaş, Şəki, Kürdəmir, Sumqayıt və Xaçmaz regional idarələri, 15-16 iyul tarixində Şəmkirdə (Ağstafa, Şəmkir, Gəncə, Bərdə, Ağcabədi regional mədəniyyət idarələri) təşkil olunub. Lankaran şəhərində keçirilən trainingə Ağdaş, Sabirabad, Biləsuvar, Masallı, Lankaran regional mədəniyyət idarələrinin tabeliyində olan

Heydər Əliyev mərkəzlərinin və muzeylərin direktor, baş mühafizə və portalla işləyən operatorları qatılıb.

Tədbirdə nazirliyin Muzey işi və mədəni sərvətlərə nəzarət

dair təqdimat nümayiş olunub, o cümlədən portalla bilavasitə məşğul olan operatorlara muzey fondlarında qorunub saxlanılan eksponatların portalla daxil edilməsi qaydası

şöbəsinin müdiri Azadə Hüseynova, şöbənin sektor müdiri Yaşar Hüseynli, İnformasiya və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdür müavini Qabil Abbasov iştirak edib.

Təqdimat-trening zamanı portallın yenidən işlənilmiş proqram təminatının istifadə qaydalarına

göstərilib, suallar cavablandırılıb. Proqram təminatının təkmilləşdirilməsinə dair rəy və təkliflər "AdZone" şirkətinə çatdırılıb.

Təqdimat-treninglərin növbəti mərhələsinin 25 iyulda Bakı şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Gədəbəydə metodiki tövsiyələrin təqdimatı

Iyulun 23-də Gədəbəy rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisaslandırma Mərkəzinin (MEMM) və Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsinin birgə təşəbbüsü ilə "Müasir xidmətlər, yeni metodlar" adlı təlim və mərkəz tərəfindən hazırlanan metodiki tövsiyələrin təqdimatı keçirilib.

MEMM-in direktoru Asif Usubəliyev çıxış edərək bildirib ki, təlimin təşkilində məqsəd mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, əməkdaşların peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsidir. Vurgulanıb ki, bu istiqamətdə müxtəlif təyinatı metodiki tövsiyələr hazırlanıb.

Tədbirdə "Mədəniyyətin təbliğində Facebook sosial şəbəkəsinin rolu və təhlükəsiz istifadə qaydaları", "Mədəniyyət müəssisələri üçün təqdimatların hazırlanmasının müasir üsul və metodları", "Məhdud fiziki imkanlı şəxslərin sosial-mədəni həyata adaptasiyasında muzey və muzey tipli müəssisələrin rolu", "Heydər Əliyev mərkəzlərinə ulu öndər məfkurəsinin və azərbaycançılıq ideologiyası-

Nizami Gəncəvinin "Xosrov və Şirin"i Türkiyədə çapdan çıxıb

əvvəli səh. 1-də

Layihənin davamı olaraq Azərbaycanın daşlı gairi Nizami Gəncəvi irsinin Türkiyədə tanıtılması və təbliği işi aparılır. Nizaminin "Şirir xəzinəsi" poemasının ardınca "Xosrov və Şirin" poeması yüksək poliqrafik səviyyədə türk dilin-

də nəşr olunub.

İlin sonundakı "Xəmsə"yə daxil olan digər 3 kitabın da nəşrinin tamamlanması və Türkiyədəki təhsil müəssisələrində, kitabxanalarda, dərslərə və digər aidiyyət qurumlarına təqdim edilməsi nəzərdə tutulub.

Mədəniyyət naziri “Real” televiziyaşına müsahibə verib

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev “Real” televiziyaşına kanalına müsahibə verib.

Müsahibədə Prezident İlham Əliyevin himayəsi və iştirakı ilə cari il mayın 2-3-də Bakıda “Ayrı- seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münasibətə qarşı fəaliyyətə namına dialoq quraq” şüarı altında UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və İSESCO-nun tərəfdaşlığı ilə keçirilən V Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun əhəmiyyətindən söz açıb. Bildirilib ki, Forumda bəşəriyyəti narahat edən problemlərin həlli ilə bağlı mühüm təşəbbüslər irəli sürüldü.

Müsahibədə iyunun 30-dan iyulun 10-dək Bakıda keçirilən

MIR ŞAHİNİN VAXTI

UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasından da bəhs olunub. Qeyd edilib ki, dünyanın 180-dək ölkəsindən 3 minə yaxın nümayəndənin qatıldığı sessiyada Azərbaycanın daha bir mədəni irs mə

kanı – Şəkinin tarixi mərkəzi Xan sarayı ilə birgə UNESCO-nun Dünya irs siyahısına daxil edilib. Bununla da ölkəmizin Dünya irs siyahısında yer alan irs nümunələrinin sayı 3-ə çatıb.

tədbir 3

Nazir bu il martın 1-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşündən bəhs edərək bu tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirilib ki, görüşdə qaldırılan məsələlərin həlli istiqamətində bir sıra işlər görülüb, hazırda bu proses davam etdirilir.

Müsahibədə dövlət başçısının “Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturu və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” 15 yanvar 2019-cu il tarixli fərmanına da toxunulub. Qeyd edilib ki, fərmanın icrası ilə əlaqədar Mədəniyyət Nazirliyində müvafiq işçi qrupları yaradılıb. İşçi qrupları tərəfindən təbrikə olan, şəhər və rayonlarda yerləşən bütün mədəniyyət müəssisələri haqqında ətraflı məlumatlar toplanıb, təhvilərlə aparılıb və tanınmış mütəxəssislərin rəyi nəzərə alınmaqla beynəlxalq təcrübənin tətbiqi yolları araşdırılıb.

Əbülfəs Qarayev Milli Mətbuat Günü münasibətilə jurnalistləri təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev 22 iyul – Milli Mətbuat Günü münasibətilə ölkəmizin jurnalist icmalarını təbrik edib.

Təbrikdə bildirilib ki, bu il 144 yaşını qeyd edən milli mətbuatımız zəngin və şərəfli inkişaf yolu keçib. 1875-ci ildə görkəmli maarifpəvar və mütəfəkkir Həsən bəy Zərdəbinin yaratdığı “Əkinçi” qəzeti ilə başlayan bu yol sonrakı dövrlərdə vətəndaş zəhmətkeşləri arasında yerini almışdır. Qəzetin inkişafı, xalqımızın milli oyanışında, XX əsrin əvvəllərində ictimai arzulunun gerçəkləşməsində dərin iz qoyub. Bu yolda tarixi xidmətlər göstərmiş fədakar ziyalılarımızı dərin hörmət hissi ilə yad edirik.

Azərbaycan mətbuatı tarixinin sonrakı mərhələlərində, eləcə də sovet dövrünün məlum ideoloji çərçivələrində belə özünün başlıca missiyasını yerinə yetirərək maarifçi düşüncənin genişlənməsinə, xalqımızın milli-mədəni inkişafına öz töhfələrini verib. Mətbuatımızın müstəqillik dövründə fəaliyyəti xüsusilə zəngindir və ölkəmizin ictimai-siyasi, mədəni həyatında, milli həmrəyliyi möhkəmləndirilməsində, mənəvi dəyərlərin qorunması və təbliğində kütləvi informasiya vasitələri mühüm rol oynayıb.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə, ölkənin çətin vəziyyətində hakimiyyətə qayıdışı ilə, cəmiyyət həyatının digər sahələri kimi, Azərbaycan mətbuatının da yeni inkişaf dövrü başlandı. Mövcud mətbuat orqanlarının maddi-texniki bazası gücləndirilib, yeni qəzetlər, jurnallar, televiziya və radiolar yarandı. Ülu öndərin təşəbbüsü ilə mətbuatın üzərindən senzuranın götürülməsi isə azad sözün, fikr plüralizminin uğurlu inkişafıdır.

Təbrikdə vurğulanır ki, bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına hər cür şərait yaradılır. Mətbuat orqanlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, jurnalistlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində də böyük işlər görülür. Bütün bunlar Azərbaycan dövlətinin, şəxsin möhtəram Prezident İlham Əliyevin mətbuatımıza göstərdiyi yüksək diqqət və qayğının gerçək ifadəsidir.

“Məmnunluqla qeyd edə bilərəm ki, Mədəniyyət Nazirliyi ilə mətbuat qurumlarının fəal əməkdaşlığı sayəsində mədəni irsimiz, incəsənətimiz geniş təbliğ edilir. Ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasında, mədəni zənginliyimizin tanınmasında kütləvi informasiya vasitələrinin rolu dənizləndir. Bundan sonra da nazirlik olaraq bu istiqamətdə səy-fəaliyyət davam etdirərək mətbuat orqanları ilə yaxından əməkdaşlıq edəcəyik”, – deyir təbrikdə qeyd olunur.

Nazir Əbülfəs Qarayev sonra bir daha bütün jurnalistləri Milli Mətbuat Günü münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyinin kollektivinə ədəfən təbrik edib, onlara cəsarətli, uzun ömür, məsuliyyəti və şərəfli işlərində yeni uğurlar arzulayıb.

Mədəniyyət müəssisələri rəhbərlərinin peşə sərişətləri artırılır

Ölkəmizdə reallaşan mədəniyyət siyasətinin qarşısında duran strateji məqsədlərdən biri mədəniyyət müəssisələrində çalışan əməkdaşların hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsidir. Bu məqsədlə 22-26 iyul tarixində Lənkəran şəhərində Mədəniyyət Nazirliyinin Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisaslandırma Mərkəzi (MEMİM) tərəfindən yeni tədris moduluna əsasən növbəti təlim keçirilir.

Təlimlər “Şəhər (rayon) mədəniyyət mərkəzlərinin filiallarının (mədəniyyət evlərinin, klubların) müdiri və bədii rəhbərlərinin bilik, bacarıq və peşə sərişətlərinin artırılmasına təşkil”, “Kreativ peşə sərişətləri”, “Nüfuz mədəniyyətinin formalaşdırılması” və “Dövlət mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyəti” mövzularına həsr olunub.

Lənkərandakı Heydər Əliyev Mərkəzində və Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən təlimlərə Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan mədəniyyət müəssisələri filiallarının müdiri, bədii rəhbərləri və əməkdaşları qatılıb. MEMİM-in təhsil üzrə direktor müavini Rəşad Şabanov çıxış edərək təlimlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Təlimlərdə diqqətlər klubların (dərək, kurs, kollektiv, birlik və s.) təşkil qaydalarını, klub işinin forma və metodları haqqında anlayış, mədəniyyət mərkəzləri, digər mədəniyyət evləri və klublarda döndəriş xidmətlərinin təşkil, folklor nümunələrinin hüquqi qorunması, “Azərbaycan qeyri-maddi mədəni irs nümunələrinin Dövlət Reyestrini”, beynəlxalq səviyyədə dünya irsinin mühafizəsi və s. mövzularda biliklər əldə edirlər. Kursları kursoratlar Elmar Hacıyeva və Samira Callova aparır.

Təlimləri bitirən iştirakçılara beynəlxalq standartlara cavab verən sertifikatlar təqdim olunacaq.

Qeyd edək ki, Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisaslandırma Mərkəzi indiyədək Bakı, Şamaxı və Gəncə şəhərlərində də təlim kursları həyata keçirib.

LALƏ

Bir il qaldı. Bir il nədir ki?

Bu xatırlatmadan sonra tədbir iştirakçıları videoçarxa tamaşa edirlər. Videoçarxa da artıq IV kurs tələbəsi olan gənclərin üç il öncə İttifaqı Mustafa Mərdanov səhnəsində verdikləri qabiliyyət imtahanından, onların Moskvada

sənət məşğələlərindən görüntülər, Bakıdakı sənət konserti və kurs təməşasından fragmentlər yer alırmışdı.

Sonra ATXI İdarə Heyətinin sədri, Xalq artisti, professor Azər Paşa Nemətov çıxış edərək tələbələrin üç tədris il

ərzində keçdikləri dərslərdən əxz etdikləri sənət priyomlarını, Bakı nümayişlərində artıq hiss olunan irəliləyişləri təhlil etdi. O, gənclərin təhsili başa vurduqdan sonra Azərbaycan teatrında uğurlu yaradıcılıq yolu keçəcəyinə əmin olduğunu bildirdi.

Tələbələrdən çıxış edən Vusal Mehraliyev qayğı və diqqətə görə minnətdarlıq etdi. Moskvada üç ilin bir göz qırpmında keçirdiyi söyləyən V.Mehraliyev bir ildən sonra Azərbaycana qayıdaraq yeni öyrəndiklərini nə zaman səhnədə, ekranda tətbiq etməyə başlayacağını gözlədiklərini söylədi.

Sonra Azər Paşa Nemətov B.Şukin adına Teatr İnstitutunun Azərbaycan studiyasının tələbələrinə yaradıcılıq qurumunun fəxri fərmanını və pul mükafatını təqdim etdi.

G.MİRMƏMMƏD

Ölkəmiz “Zeytun ağacları” beynəlxalq mədəni marşrutuna daxil edilib

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən respublikamızın ərazisində yeni mədəni marşrutların yaradılması, mövcud olanların inkişafı, Avropa Şurası mədəni marşrutları şəbəkəsinə qoşulması, habelə həmin şəbəkədə daha sıx əlaqələrin formalaşdırılması və ölkəmizin layiqincə təmsil olunması ilə bağlı işlər davam etdirilir.

2018-ci ilin 26-28 sentyabr tarixində Almaniyanın Götting şəhərində keçirilən Avropa Şurası mədəni marşrutlarının illik məşvərat forumunda “Zeytun ağacları” beynəlxalq mədəni marşrutunda Azərbaycanın iştirakı, marşrut boyunca ölkəmizin mədəniyyəti və incəsənətinin, o cümlədən mədəni irsinin öz ölkələrdə tanınması, xarici qonaqların cəlb olunması məqsədilə təqdimat və “Zeytun ağacları” marşrutunun ekspertləri

ilə görüş keçirilmişdi. Görüşdə Avropa Şurasının mədəni marşrutunun ekspertlərinin Azərbaycan səfər etməsi qərarə alınmışdı.

Həmin qərarə əsasən, 2019-cu ilin 20-24 may tarixində ekspert qrupu ölkəmizdə səfərdə olub. Səfərin əsas məqsədi Azərbaycanın zeytunçuluq sahəsində mövcud təcrübəsinin və “Zeytun ağacları” mədəni marşrutuna qoşulmasının mümkünlüyünün araşdırılması

idi. Səfər çərçivəsində ekspertlər Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevlə, eyni zamanda zeytunçuluq sahəsində ixtisaslaşmış bir sıra şirkətlərin rəhbərləri ilə görüşüb, həmçinin həmin şirkətlərin zeytun bağları, zeytun emalı zavodları ilə tanış olublar. Ekspert qrupunun səfərindən sonra hazırlanmış hesabat Avropa Şurasına təqdim olub və Azərbaycanın bu mədəni marşrutuna qoşulması yekdilliklə qəbul edilib.

Qeyd edək ki, qarşılıqlı əməkdaşlıq nəticəsində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Avropa Şurasının “Zeytun ağacları” beynəlxalq mədəni marşrutu arasında razılaşma sənədi imzalanıb. Aparılan işlərin məntiqi nəticəsi olaraq Azərbaycan Avropa Şurasının “Zeytun ağacları” beynəlxalq mədəni marşrutuna daxil edilib.

“Bakıya təkrar səfər”

2000-ci ildə İçərişəhərin UNESCO-nun Dünya irs siyahısına salınmasında iştirak etmiş mütəxəssis Bakıya budəfəki səfərində özlərini xatırlayıb

əvvəlki səh. 1-də

“20 il əvvəl ilk dəfə Bakıya gələndə Qız qalasının daxilindəki dairəvi pilləkənlərdə üç dəfə dırmaşmağa çalışdım və çətinliklə eməli oldum...”, - deyir o, şəhərin bu tarixi simvolu ilə ilk tanışlıqdan bəhs edir.

“Bu dəfə mən 2 mindən çox insanın iştirak etdiyi UNESCO Dünya İrs Komitəsinin illik toplantısına gəldim. Şəhərin təməli dəyişdiyin və müasirləşdiyin şahidi oldum”.

O daha sonra yazır: “Mən ilk dəfə Bakıya İçərişəhərin UNESCO Dünya irs abidəsi kimi namizədliyini qiymətləndirmək üçün gəldim”.

UNESCO-nun məsləhətçisi kimi fəaliyyət göstərən, mütəxəssislərdən ibarət olan ICOMOS təşkilatı köhnə şəhərlər üzrə mütəxəssis kimi mənə seçmişdi. Bu həç də əsas missiya deyildi”.

Rey Bondin məqalədə qeyd edir ki, sovet rejimində Azərbaycan əsas neft-qaz mənbəyi olmasına baxmayaraq çox böyük əziyyətlər çəkmişdi. Bildirir ki, sovet dövründə azərbaycanlıların əksəriyyətinin xarici dilləri öyrənməliyə icazə verilmirdi: “Mən orada olanda çox adam rus dilində danışdı. O zaman orada yalnız bir münasib ho-

tel var idi, orada da ingilis dilini təzəcə öyrənməyə başlayan gənclər işləyirdi”.

Müəllif daha sonra qeyd edir ki, o zaman şəhərin köhnə hissəsindən kənarda əsasən sovet dövrünün binaları idi: “Şəhərdə fəaliyyətə başlamış Amerika şirkətləri isə ne öfisi açmışdılar, ne də sovet mənzillərində yaşayırdılar, onlar İçərişəhərdə məskunlaşmışdılar. İçərişəhərdə evlər kiçik və köhnə idi. Buna görə amerikalılar əlavə mərtəbələr tikməyə başlamışdılar. Mən İçərişəhəri “xilas etmək” üçün vaxtında gəlmişdim”.

“Onlar öz irslərinə inanılmaz şəkildə qayğı göstərirlər”

Rey Bondin yazır ki, İçərişəhərin namizədliyi ilə bağlı müsbət hesabatım (bu gün də Azərbaycan hakimiyyəti tərəfindən çox bəyənilir) sayəsində İçərişəhər UNESCO-nun Dün-

ya irs siyahısına daxil edildi (bir müddət təhlükə siyahısına da alınmasa baxmayaraq) və bu, İçərişəhəri xilas etdi: “O vaxtdan bəri və belə bir qısa müddət ərzində Bakı tamamilə dəyişib. Kilometrliklər uzanan bir-birinə oxşar sovet binaları sökülərək müasir yaşayış evləri tikilib. Paslanan neftçixarma qurğuları ilə dolu sahələri xatırlayır: bu gün isə bura tanışlığın ən gözəl sahələri bəzən. İnsanlar indi müasir mənzillərə yaşayıb”.

Şəhər tamamilə tənzimlənmişdi. Gördüyüm dəyişikliyi yollar yaxşı layihələndirilmiş müasir yollara əvəz olub. Şəhərin hər yerində çox yaxşı qorunan yaşıllaqların olduğu geniş parklar var”.

Müəllif 20 il əvvəlki kiçik hava limanını xatırlayaraq indi burada müasir dizaynı böyük beynəlxalq aeroport terminalının işıqlandırması, şəhərdə çoxlu dörd və beş ulduzlu hotellərin olduğunu yazır.

Məltanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının sədri Rey Bondin (sağda) Dünya İrs Komitəsinin Bakı sessiyasında

Mütəxəssis yazır: “Onlar öz miraslarını inanılmaz dərəcədə qayğı göstərirlər, Bakının İçərişəhərində, digər UNESCO abidələri kimi, hədiyyə və suvenir mağazaları çox olsa da, hər şey zövqlə görüldü”.

Həmi özü iş var və Birleşmiş Ərəb Əmirliklərində olduğu kimi, bu gün Azərbaycan nisbə-

lər üçün yeni bir turistik məkanə çevrilib. Restoranlar boldur və qiymətli münasibdir. Taksilərin qiyməti də ucuzdur”.

Rey Bondin qeyd edir ki, azərbaycanlılar beynəlxalq konfranslar, Eurovision, BMT toplantıları və Formula 1 kimi böyük tədbirlərə ev sahibliyi etməkdən qürur duyurlar. Bakının müasir memarlığı bəzilərini tanıması xarici memarlar tərəfindən layihələndirilmiş müxtəlif binalardan ibarətdir. Bakı Azərbaycanın yeganə iri şəhəridir, lakin görülməli çox şey var, çünki ölkənin möhtəşəm mənzərələri və çox sayda irs abidələri var. Vətəndaşlar ölkələrinin dəyişməsindən məmnundurlar və aydındır ki, son dəfə ziyarət etdiyim vaxtdan bəri yaşayış səviyyəsi çox yüksəlib.

Sonda müəllif bir daha 20 il öncəyə qayıdaraq, o vaxt Bakıda olduğu ofisin döşəməsindəki qəhvə qızdırıcı plitini xatırlayıb: “Bu gün buradakı ofisdən müasir ofis olma biləməz”.

Rey Bondinin “Times of Malta” qəzetində dərc etdiyi məqalədə Bakının tarixi və müasir simvolları olan Qız qalasını, Heydər Əliyev Mərkəzinin, eləcə də İçərişəhərin tarixi binalarının fotoları da verilib.

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kültür İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KIVDF) Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 144-cü ildönümü münasibətilə keçirdiyi fərdi jurnalist yazılan müsabiqəsinin qalbları mükafatlandırılıb.

Merasimdə aparıcılar Azərbaycan milli mətbuatının tarixindən, Həsən bəy Zərdəbinin yaradıcısı olduğu "Əkinçi" qəzeti ilə başlanan yolun sonrakı mərhələlərindən bəhs ediblər. Bildirilib ki, müstəqillik dövründə ümummilli lider Heydər Əliyevin milli mətbuata, jurnalistikaya göstərdiyi qayğı bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

KIVDF-nin icraçı direktoru Vüqar Səfəri çıxış edərək dövlətin mətbuatın inkişafına dəstəyindən söz açıb, fond tərəfindən mütəmadi olaraq təşkil edilən müsabiqələrin də bunun göstəricisi olduğunu vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, budəfəki müsabiqə 2019-cu il iyunun 8-dən iyulun 12-dək "Azərbaycan Respublikasında kültürvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi" Konsepsiyası'nda əksini tapan 19 istiqamət üzrə ke-

çirilib. Müsabiqəyə 56 KIV-dən 142 yazı təqdim edilib. Yazılar ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilib, ümumilikdə, 111 nəfər jurnalistin mükafatlandırılması haqqında qərar qəbul olunub. Merasimdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov milli mətbuatın yaranmasının 144-cü ildönümü münasibətilə media işçilərini təbrik edib. Azərbaycan mediasının inkişafından danışan Əli Həsənov bildirib ki, mətbuatımızın 144 ilinin 27 ili müstəqillik dövrünə aiddir.

Müstəqil mediasının inkişafında ulu öndər Heydər Əliyevin mühüm xidmətlərini xatırladan Əli Həsənov deyib ki, 1998-ci ilə ümummilli liderin fərmanı ilə Azərbaycan mətbuatı üzərindən senzura ləğv olundu. Azərbaycan mediasına özünü icmal tənzimləyərək bilməsi üçün şərait yaradıldı.

Jurnalistlərin iştirakı ilə Mətbuat Şurası təsis olundu. Şura mətbuatın, o cümlədən jurnalistlərin problemlərini araşdırır, dövlət qarşısında təşəbbüsləri çıxış

Mətbuat mədəniyyətin əsas sahələrindən biridir

Dövlət özünün milli-mənəvi varlığını nümayiş etdirən ədəbiyyatına, incəsənətinə dəstək göstərdiyi kimi, mediaya da yardım göstərir

Vurğulanıb ki, 2008-ci ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında kültürvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi" Kon-

sepsiyası qəbul olunub, konsepsiyaya reallaşdıracaq KIVDF yaradılıb. Fond Azərbaycan dövləti tərəfindən ayrılan yardımları media ictimaiyyətinə çatdırır, mətbuatımızın ictimaiyyətləşmiş problemlərini təhlil edir, bu və ya digər təklifləri çıxış edir və o təkliflərə də dövlət tərəfindən dəstək verilir. Bu müddətdə Azərbaycan mediasına 50 milyon manata yaxın yardım göstərilir. "Azərbaycan dövləti hesab edir ki, mətbuat dövlətin himayəsində və qayğısında olmalıdır. Mətbuat mədəniyyətin bir hissəsidir, onun əsas sahələrindən biridir.

Əgər dövlət bu gün özünün milli-mənəvi simasını, milli-mənəvi varlığını nümayiş etdirən teatrına, ədəbiyyatına, şairinə, yazıçısına, teatr xadimlərinə, res-

təbrik edərək, Milli Mətbuat Günlü münasibətilə media işçilərinə xoş arzularını çatdırıb.

Daha sonra müsabiqənin qalblarına mükafatlar təqdim edilib.

edir və müvafiq olaraq, dövlət tərəfindən o təşəbbüslərin ən mütərəqqilərinə dəstək verilir. "Həsən bəy Zərdəbi Azərbaycan milli mətbuatının təməlini qoymuşdusa, ulu öndər Heydər Əliyevin adı azad mədaniyyətin banisi kimi tariximizə düşdü. Ulu öndərin 2003-cü ilə qədər bilavasitə özünün iştirakı ilə davam etdirilən media siyasəti həmin dövrdən etibarən Prezident İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl, prinsipial şəkildə həyata keçirilir və medianın bugünkü inkişafında dövlətimizin başçısının xüsusi xidmətləri var", - deyir Əli Həsənov qeyd edib.

sepsiyası qəbul olunub, konsepsiyaya reallaşdıracaq KIVDF yaradılıb. Fond Azərbaycan dövləti tərəfindən ayrılan yardımları media ictimaiyyətinə çatdırır, mətbuatımızın ictimaiyyətləşmiş problemlərini təhlil edir, bu və ya digər təklifləri çıxış edir və o təkliflərə də dövlət tərəfindən dəstək verilir. Bu müddətdə Azərbaycan mediasına 50 milyon manata yaxın yardım göstərilir. "Azərbaycan dövləti hesab edir ki, mətbuat dövlətin himayəsində və qayğısında olmalıdır. Mətbuat mədəniyyətin bir hissəsidir, onun əsas sahələrindən biridir.

Əgər dövlət bu gün özünün milli-mənəvi simasını, milli-mənəvi varlığını nümayiş etdirən teatrına, ədəbiyyatına, şairinə, yazıçısına, teatr xadimlərinə, res-

Mətbuat Şurasının sədri Əliatun Amaşov çıxış edərək Həsən bəy Zərdəbi yolunun davamçıları olan Azərbaycan jurnalistlərinin milli mətbuatımızın 144 illiyi münasibətilə təbrik edib, "Əkinçi"dən bəri keçən mətbuatımızın tarixinə qısa nəzər salıb, ölkəmizdə jurnalistlərin göstərdiyi dövlət qayğısının önəmini vurğulayıb.

Daha sonra jurnalistika sahəsində xüsusi xidmətlərinə görə Mətbuat Şurasının mükafatları sahiblərinə təqdim olunub.

Tədbir bədi hissə ilə davam edib.

Şəki Dövlət Dram Teatrı 139-cu mövsümə yekun vurub

Şəki Dövlət Dram Teatrı 139-cu mövsümə "Xəstəlik xəstəsi və ya yaşasın teatr" tamaşası ilə yekun vurub. İkhişsalı tragiqlər J.Molyerin "Vasvası xəstə" və M.Bul-qakovun "Molyer" əsərləri əsasında hazırlanıb.

Şəkidə peşəkar teatrın yaranmasının 140 illiyi münasibətilə hazırlanan tamaşaya teatrın baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Mirbala Səlimli quruluş verib. Tamaşa həm də bütün ömrünü teatra həsr edən sənətkarlara ithaf olunub.

Teatrın ədəbi dram hissəsinin rəhbəri Seyda Nasirova bildirib ki, başa çatın mövsümdə teatrda həmçinin Xalq yazıçısı Elçinin "Teleskop" əsəri gənc rejissor Orxan Həmidlinin quruluşunda səhnələşdirilib.

Şəki Dövlət Dram Teatrı 140-cu ilyubiley mövsümündə də izləyicilərinin maraqlı tamaşalarına sevinəcək. Yeni mövsümdə teatrın səhnəsində görkəmli dramaturq Cəfər Cəbbərlinin 120 illiyi münasibətilə "Sevil" pyesi və "Kitabi - Dədə Qorqud" eposunun motivləri əsasında Altay Məmmədovun yazdığı "Dəli Domrul" əsəri tamaşaya qoyulacaq. Bundan əlavə, yeni mövsümdə Şəkidə peşəkar teatrın yaranmasının 140 illiyi münasibətilə tənənəli tədbirlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulur.

1878-ci ildə Tiflisdə xəstə yatağında olan dahi dramaturq Mirzə Fətəli Axundzadə dövrünün maarifpərvər ziyalı və yazıçısı Rəşid bəy Əfəndiyevdən xahiş edir ki, yazdığı əsərlərdən birini sağlığında Şəkidə tamaşaya qoysun. R.Əfəndiyev öz ətrafına bir dəstə həvəskar yığaraq barama anbarında səhnə düzəldir və M.F.Axundzadənin "Hacı Qara" komediyasını tamaşaya hazırlayır. Özü isə bu tamaşanın baş qəhrəmanı Hacı Qara obrazında çıxış edir. Müəlliflə bu tamaşanı görmək qismət olmasa da, Şəkidə peşəkar teatrın təməli qoyulur.

Yuğ teatrının şimal rayonlarına qastrolu başa çatıb

Yuğ Dövlət Teatrının Şamaxı, Quba, Xaçmaz, İsmayilli rayonlarına qastrolu başa çatıb. Yaradıcı heyət qastrol-da "Sonuncu" tamaşası ilə çıxış edib.

Yazıçı Pərvinin rus klassiki A.P.Çexovun yaradıcılığından bəhrələnmək qələmə aldığı pyesi əsasında hazırlanan tamaşanın quruluşu rejissoru və səhnə tərtibatçısı Xalq artisti Rəhmət Həsənoğludur.

Rolları Əməkdar artist Fəhri İsmayilov, aktyorlar Hikmət Rəhimov və Ləman Novruzova ifa edib.

əvvəlki sah. 1-də

Tədbirdən öncə qonaqlara Azərbaycanın zəngin mədəniyyəti və musiqi irsi, multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri, eləcə də bəstəkar F.Əlizadə haqqında məlumatları əks etdirən broşürlər paylanılıb. Broşürdə Azərbaycanın 1918-ci ildə müsəlman dünyasında ilk dünyəvi demokratik respublika qurduğu, müsəlman dünyasında ilk opera, operetta və baletin vətəninə də Azərbaycan olduğu qeyd olunub. Həmçinin F.Əlizadənin yaradıcılığı, onun əsərlərinin dünyaca məşhur "Kronos Quartet", Yo-Yo Ma, "Berlin Philharmonic", "Concertgebouw Orchestra", Hilary Hahn və digər musiqiçi və kollektivlər tərəfindən ifa edildiyi qeyd olunub.

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev isə təbrik mesajında F.Əlizadənin

Los-Ancelesdə Firəngiz Əlizadənin yeni əsərinin dünya premyerası

bəstəsi olan və ilk dəfə səsləndirilən "Harmoniya" əsəri haqqında məlumat verərək, əsirin Şərqlə Qərbin, müxtəlif mədəniyyətlər, dillər və sivilizasiyaların qovuşduğu və məhriban birgə yaşadığı Azərbaycanı özündə əks etdirdiyini vurğulayıb.

Tamaşaçıların zövqünü oxşayan əsər sürətli alqışlarla qarşılanıb. Azərbaycan musiqisi bir daha amerikalı musiqisevərlərin qəlbinə fəth edib.

Qeyd edək ki, Kaliforniyaya səfəri müddətində F.Əlizadə həmçinin Beverli Hills şəhər meriyyəsinin binasında iyulun 18-də gənc amerikalı bəstəkarlara ustad dərsi verib.

Beynəlxalq ekspedisiya Damcılı mağarasında tədqiqatları davam etdirir

2018-ci ildə isə Mezolit dövrünə aid daha yüksək elmi nəticələr əldə olunub. Bu ildən etibarən qazıntı işləri 3 metrə qədər genişləndirilərək qayaların altı tərəfində aparılır. Qeyd edək ki, indiyə qədər bu ərazilərdə bu qədər uzunmüddətli və ardıcıl elmi tədqiqat işləri aparılmayıb.

Qədim Daş dövrünə aid abidə – Damcılı mağarası ötən əsrin 50-ci illərində tədqiq olunmağa başlanıb. 1956-1957-ci illərdə burada aparılan tədqiqatlar zamanı Orta Paleolit (Mustye mədəniyyəti), Üst Paleolit, Mezolit, Neolit və Orta əsrlərə aid materiallar aşkar olunub.

Sumqayıtda mədəniyyət işçiləri ilə aqsaqqalların görüşü

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının konfrans zalında Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatlığı ilə mədəniyyət işçilərinin Şəhər Aqsaqqallar Şurasının üzvləri ilə görüşü keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Mehman Sükurov son illər şəhərdə aparılan abadlıq və quruculuq işlərindən, inşa edilən mədəniyyət müəssisələrindən danışaraq bildirib ki, mədəniyyət işçilərinə diqqət və qayğı bizi daha da böyük nailiyyətlər əldə etməyə ruhlandırır.

Sonra şəhər Aqsaqqallar Şurasının sədri Müzəffər Gülməvov, şair Əsraf Şəfiyev, Ə.Kərim adına Poeziya evinin direktoru İbrahim İlyası, S.Vurğun adına Sumqayıt MKS-nin direktoru Yeganə Əhmədova və digərləri çıxış ediblər.

Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Teymur Səmədov çıxış edərək Sumqayıtın 70 ildə keçirdiyi tarixi yola nəzər salıb, son illərdə görülmüş işlərdən danışaraq, yeni bulvarın salınmasından danışdı. O, həmçinin şəhərdə Muğam mərkəzi və kinoteatrın inşası barədə danışaraq sakinlərin mədəni istirahətlərini təmin etmək üçün bütün lazımi şərait yaradılacağını deyib.

İyul ayı başa çatmaqda, teatrlar da bir-birinin ardınca məzuniyyətə çıxmışdır... Paytaxt teatrlarından yaxşı nümunə götürən yaxın-uzaq şəhər teatrları da mövsümü təntənə ilə bitirmək, fərqlənən əməkdaşları təltif etmək ənənəsinə qoşulmaqdadır...

Əlillinci yubiley mövsümünü başa vuran Sumqayıt Dövlət Dram Teatrında da iyulun 20-də ilk dəfə belə bir mərasim təşkil edildi. Bir gün əvvəl – iyulun 19-da Sumqayıt şəhərinin 70 yaşına həsr olunmuş "Sevgilim Sumqayıt" (müəllif – Əli Əmirli, quruluşçu rejissor – Firudin Məhərrəmov) tamaşası ilə mövsümü bitirən kollektiv etirazı gün yenə bir arada idi. Sanki gənc aktyorların bitib-tükənməyən enerjisini tam "xərcləmək" üçün düzənlənmiş bağlanış mərasimin şirin zərafət, şux musiqisi ilə dolu idi. Program ələ qurulmuşdu ki, teatrlar səhnəyə, məhəllələr ilə əvəzlənir, salonda toplaşanları hardırmırdı.

Təltiflər deməyincə, aparıclar lap əvvəldən elan edildilər ki, bu gün səkkiz nominasiya üzrə elan ediləcək qaliblər rəhbərliyin yox, teatrın bədii xüsusiyyətini seçimdir.

Teatrın direktoru, Əməkdar artist Mübariz Həmidov "Mövsümün ən yaxşı tamaşası" nominasiyasının qalibini elan etmək

Sentyabrda görüşənədək...

üçün səhnəyə çıxaraq əvvəlcə başa çatmış mövsümdəki uğurlardan danışdı. Direktor mövsümün əvvəlində, 2018-ci ilin oktyabrında teatrın 50 illik yubileyinin təntənə ilə qeyd edildiyini, mövsüm ərzində həm böyük, həm də uşaqlar üçün 7 tamaşanın hazırlandığını, kollektivin şəhərdəki dövlət tədbirlərində fəal iştirakını yada saldı. O, həmçinin bu il martın 1-də ölkə başçısının mədəniyyət xadimləri ilə görüşündən sonra respublikalı teatrlarına diqqətin daha da artdığını vurğuladı.

Sonra direktor mövsümün ən yaxşı tamaşasının adını zərfdən

çıxardı. Con Patrikin "Qarını ödəməliyə" (quruluşçu rejissor Ukraynadan dəvət edilmiş Tatiana Şevchenko) tamaşası mövsümün ən uğurlu səhnə həlli hesab edildi.

Aktyorlardan Həbib Xanlarov "Mövsümün ən xarakterik obrazı" ifaçısı, İlqar İbrahimov "Mövsümün ən məhsuldar aktyoru", Şəhla Məmmədova "Mövsümün ən məhsuldar aktrisası", İlham Səfərova "Ən perspektiv aktrisa", teatrdakı çalışan Hüseynqan Novruzov "Ən yaxşı texniki işçi", Nizami Dadaşov isə "Mövsümün ən işgüzar əməkdaşı" nominasiyaları üzrə qalib elan edildilər.

Bir müddət əvvəl 60 yaşını qeyd etmiş Xalq artisti Firudin Məhərrəmov da yubiley münasibətilə kollektiv tərəfindən təntənəli şəkildə təbrik edildi.

Sonra Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Mehman Şükürov, teatrın baş rejissoru, Xalq artisti Firudin Məhərrəmov, Xalq artisti Valeh Kərimov çıxış edərək kollektivə ən xoş arzularını çatdırdılar.

Əməkdar artist Nəmiş Şir-məmmədovun məzali səhnəciklərindən istifadə edərək qurduğu mərasim zərəfsiz və keçmədi. Gənc aktyorlar teatrın bufetiçisini, mühafizəçisini uğurla parodiya edərək texniki işçilərin də aktyor üçün ilham mənbəyi ola bildiyini vurğuladı.

Tədbirin sonunda teatrın direktoru yenidən mikrofon önünə keçərək kollektivin səhəhdəki problem olan üzvlərinə şəfa dilədi, hər kəsə cəsarətli arzuları və bütün kollektiv sentyabrda yeni mövsümün açılışında salonda görmək istədiyini dedi.

Bələcə, Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı 50-ci teatr mövsümünü dey-gülə, hədiyyə ilə, yeni əməlin təməlini qoyaraq yola saldı.

Gülçahan MİRMƏMMƏD

"Uğurlarımızı yeni mövsümdə də artırmağa çalışacağıq"

Lənkəran Dövlət Dram Teatrı iyulun 16-da Bakıdan Sumqayıtın "Senemar" faciəsinin tamaşası ilə 128-ci mövsümünü başa vurub. Teatrın direktoru Tofiq Həsərov bizimlə söhbətində mövsümün yekununu və gələcək yaradıcılıq planları barədə danışdı:

- Mövsümü yaxşı nəticələrlə başa vuruşuq. Kollektivimiz ötən ilin noyabrında İran İslam Respublikasının Həmədan şəhərində keçirilən 25-ci Beynəlxalq Uşaq və Gənclər Teatr Festivalında ölkəmizi təmsil etdi. Ənənəvi sənət yarışmasında yazıçı-publisist Əjdər Olun "Məşəbəyinin dostları" musiqili nağıl-tamaşası ilə çıxış etdik.

- Son dövrlərdə İranla mədəni əlaqələr intensiv xarakter alıb...

- Tamamilə doğrudur. İran digər xarici ölkələrlə müqayisədə bizə həm məsafəyə, həm də milli dəyərlər baxımından çox yaxındır. Biz hələ belə il öncə İran İslam Respublikasının Teatr Baş İdarəsi ilə qarşılıqlı münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə dair memorandum imzalamışdıq. Bu sənədə müstəqil tamaşaların hazırlanması, festivallarda təmsil olunmaq, qastrol səfərlərinə getmək, təcrübə mübadiləsi keçirmək və s. əksini tapıb. Memorandumun şərtləri hər iki tərəfin iştirakı ilə yüksək səviyyədə yerinə yetirilib. Bir neçə dəfə İran teatrlarının truppaları Azərbaycanda keçirilən festivallara qatılıblar. Biz də öz növbəmizdə

Uşaqlarda xeyirxahlıq, mərhəmət, ətrafda olanlara köməklik göstərmək kimi nəcis hissləri aşılayan tamaşamız haqqında İranın kütləvi informasiya vasitələrində xəbərlər, məqalələr verildi. Belçika, İtaliya, Almaniya, Türkiyə, Norveq, Hindistan, İraq, Fransa kimi ölkələrin təmsil olunduğu festivalın bağlanış mərasimində Lənkəran teatrı münisiflər heyəti tərəfindən diplom və xatirə hədiyyələri ilə mükafatlandırıldı. Onu da əlavə edim ki, teatrimiz 2017-ci ildə da Həmədan şəhərində keçirilən 24-cü festivalda Azərbaycanı təmsil etmişdi.

həm Tehranda keçirilən Fəxr teatr festivalında iştirak etmiş, həm də Rəşt, Pərsəbad və s. şəhərlərdə qastrol səfərlərində olmuşuq. Bir neçə gün öncə isə - iyulun 8-dən 12-dək Zəncan şəhərində keçirilən "E" Milli Teatr Festivalında Əmir Əsgərovun müəllifi və quruluşçu rejissoru olduğu "Səhbəzlar dərsi" nağıl-tamaşası ilə iştirak edərək diplom və xatirə hədiyyəsi ilə mükafatlandırıldı.

Ötən dövrdə İranlı rejissorlar Xeyrullah Tağıyipur və Qarib Mənuçehri teatrimizdə truppa üzvlərini iştirakı ilə iki tamaşa hazırlayıb. Hər iki tamaşa yüksək dəyərləndirilib.

əvvəlki səh. 1-də

Sərginin açılışında tanınmış kuklaçılar rəsmlər, yazılar və sənət adamları da iştirak edirdilər. Qonaqların təbrikləri, xoş sözləri bir balaca məkanda əsl bayram əhvalı yaradırdı. Sərgilərin foto-larına baxıram. Tanış mənzərələrdir. Biz uşaq olanda aprel-may aylarında dəniz sahilində dalgaların vurub kənara atdığı sultiləri görürdük. Babamla gedib onları cənab səhərinə maraqla baxardık. Yazdığımla qaliblər onlara. Düşündürdüm ki, görəsən, necə olub sahile çıxma biliblər. Axı onlar güc-

lördür və ölə bilməzlər...

Divarda asılmış fotolarda sahil, izlər, qayıqlar və əsrarəngiz dalgalar. Ağ, mirvari dalgalar. Bəlkə də R.Hüseynov bu fotoları rəngli variantda təqdim etsəydi, o qədar effektiv alınmazdı. Sərt kontrast, isti hava və sərin dəniz mənzərəsi sanki əbədiyyət verərək vaxtı dayandırır bu fotolarda. Divar boyu düzülən fotolarda duzlu dəniz suyu və həzin məhin tanı hiss olunur. Seyr etdikdə düşündürsən... dəniz, qum, insan, külək və yarıldığı bir-biri ilə təmasda olan paralel reallıqlardır.

Sərginin real aurasından fotoların dünyasına daxil olursan və burada təbiətin gözəlliyinin səhrinə düşməmək mümkün deyil. Fotolarda əks olunan bu qayıqlar isə... Elə bilirsiniz adi taxta parçasıdır bu qayıqlar. O qədər fırtına, təhlükə, insan həyatının ölüm-dirim məqamlarının şahidi olublar ki. Adı qayıqdır. Özü isə bir ailənin qazanc mənbəyi, ümid və sevinc payıdır... Müəllif deyir ki, bu sərgi ilə Əbşeron yayının obrazını çatdırmaq istəyir. Əsas amalı isə zamanla unudulan, görkəmini dəyişən Xəçər sahilinin tarixin yadısına köçürməkdir. Əmindir ki, bir çox yerli sakinlərin bu qumlu sahillərlə bağlı nostalji duyğuları, xatirələri var. Bu ərazilər həm də tarixin və mədəniyyətin bir hissəsidir. Nəssillərin davamlılığı baxımından Əbşeron çimərliklərinin rəngli yuxuları kimi əsrarəngizliyini gələcək nəsillərə ötürmək gözəl ideyadır.

"Qum dalgaları"

"Bu fotolarda sanki nəsillər birləşir..."

Müəllifə qısa söhbətimiz zamanı deyir ki, burada sərgilənən fotoların ağ-qara olmasının əsas səbəblərindən biri də zamanı itirmək məqsədi dəşir: "Bu fotolarda sanki nəsillər birləşir. Fotoların əksəriyyəti Bilgah, Mərdəkan, Buzovna və s. ərazilərdə çəkilən ləntə alınıb. Çox istərdim ki, Xəzərin sahil landşaftı bizim

Musiqili teatrdə keçirilən müsabiqənin nəticələri açıqlanıb

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında istedadlı gənclərin üzə çıxarılması və işə qəbulu ilə bağlı müsabiqənin ilk seçim turu keçirilib.

Xalq artisti, professor Şəfiqə Məmmədovanın rəhbərliyi ilə iki gün davam edən müsabiqədə 60-dək iddiaçı öz vokal imkanlarını və artistlik məharətlərini nümayiş etdirməyə çalışıb.

Teatrın xor, bələt, orkestr və aktyor heyətinə yeni istedadların cəlb olunması məqsədilə aparılan seçimin yekununda Şəfiqə Məmmədova nəticiləri elan edərək belə müsabiqələrin əhəmiyyətini vurğulayıb. Eyni zamanda o, bəzi narahatlıq doğuran məqamları qeyd edib: "Əslində, bu müsabiqənin məqsəd və tələblərinə uyğun olaraq teatr yeni, istedadlı, gözəl vokal imkanları, xoşagəlməli və təbii ki, ilk növbədə salis danışıq qabiliyyəti olan gənclər müraciət etməli idi. Lakin cavanların əksəriyyəti seçdikləri ixtisası layiqincə dəyərləndirmirdi".

Diqqətə çatdırılıb ki, iki gün davam edən seçimdə 60-a yaxın iştirakçıdan bir neçə nəfər müsabiqənin tələblərinə, az da olsa, cavab verib. Xor truppasına Orxan Mirzəyev və Tural Məsimov, orkestr heyətinə Səid Seyidov, Hüseyn Həsənov (qoboy ifaçıları), Bahadır Rzaev və Turanə Novruzova (skripka ifaçıları) seçilib.

"Mən bu müsabiqəni növbəti illərin seçimi üçün yaxşı bir başlanğıc hesab edirəm. Biz "akademik" teatr statusu almış, gələnlə 110 yaşını qeyd edəcəyimiz, zəngin və maraqlı yaradıcılıq tarixi olan bir sənət mədəniyyətində işləmək üçün daha güclü səls, vokal imkanları, artistlik qabiliyyəti olan gənclərin sorğındayıq", - deyər Şəfiqə Məmmədova bildirib.

Teatrın direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Əliqismət Lələyev də Şəfiqə Məmmədovanın səsləndirdiyi təklif və iradlarla həmfikir olduğunu bildirərək deyir: "Biz artıq 5-ci ildir ki, müsabiqəni keçirik. Ümidvaram ki, budəfəki seçimimizdə də yanılmaqdır. Bələ müsabiqələr təkca teatr aləminə deyil, incəsənətimizin gələcək inkişafına təkan verir".

Azərbaycanlı dirijor beynəlxalq yarışmanın münisiflər heyətində

Sankt-Peterburqda Georg Otis adına opera artistlərinin III Beynəlxalq müsabiqəsi uğurla başa çatıb. Müsabiqədə bir il rekord sayda iştirakçı – Avropa, Asiya və Afrika qitəsinə təmsil edən 160 nəfərə yaxın müğənni çıxış edib. Müsabiqə Georg Otis yaradıcılığına inisnadən iki nominasiyada – opera və operetta janrlarında keçirilib.

Gənc vokalçıların seçimini aparmaq üçün dünyanın müxtəlif teatrlarının bədii rəhbərləri münisiflər heyətinə dəvət olunub. İtaliyanın La Skala teatrının musiqi rəhbəri Luka Tarjetinin rəhbərliyi ilə çalışan heyətin münisiflər heyətində Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Bələt Teatrının baş dirijoru və musiqi rəhbəri, Əməkdar artist Əyyub Quliyev də yer alıb.

Münisiflərin qiymətləndirməsinə əsasən, opera nominasiyasında birinci yeri Quri Quryev (Rusiya), ikinci yeri Darya Rəsis-kaya (Rusiya), üçüncü yeri İvan Şerbax (Almaniya), Akilbek Piryazov (Özbəkistan) qazanıblar, operetta janrında isə Laura Minen (Almaniya) və Oleg Fedonenko (Rusiya) qalib gəliblər.

Müsabiqənin bütün turları və bağlanış mərasimi Sankt-Peterburq Akademik Simfonik Orkestrinin müşayiəti ilə keçirilib.

Müəllifi təbrik edib, ayrı-lar-kən tanınmış sənətsünas, Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadxan Əliyevlə rastlaşırıq. İşləri bəyəndiyini vurğulayıb, sərgini yüksək dəyərləndirir.

Fotoların qarşısında aparılan müzakirələr isə daha maraqlı təsir bağışlayırdı. Hərənən öz yanaşması, öz düşüncəsi var. Bəzən suallar bərbaza sərginin kuratoru Nurziya Xəlilovaya ünvanlınıb...

Sərgi məkanını tərk edib nostalji hisslərlə küçəyə çıxırıq. Qarşı tərəfdə gözümüzə ilk sataşan dünyanın ən cəld pianoçusu Peter Benzerin konsertinin afişəsi. Bir anlıq ələ düşürsən ki, dünyanın ən cəld pianoçusu ələ bir neçə dəqiqə əvvəl fotolarda seyr etdiyimiz dalgələrdir. Xəzərin gıltaq, gur dalgaları. Onların küyün süreti ilə pıclıdadığı musiqilər əvəzləyir, təkrarsızdır.

Bir də niyə axı qum dalgaları? O vaxtlar sahilyolu balıqçılığı tapəkçiləri də var idi... İndi isə yalnız qum dalgaları... Gec, ya tez bu qumlar da tarixə çevriləcək. Tarixi görmək istəyirəm isə 25 ilyadək sərgini ziyarət edə bilərəm.

Lalə AZƏRİ

Tanınmış şair və dramaturq Kəmalə Ağayeva vəfat edib

Azərbaycan mədəniyyətinə iki yüz vermişdir. Tanınmış şair, dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi, Əməkdar mədəniyyət işçisi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının üzvü, Prezident təqaüdüçüsü Kəmalə Ağayeva 2019-cu il iyul ayının 18-də vəfat etmişdir.

Kəmalə Ağayeva 1936-cı il iyulun 10-da Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. 1953-57-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Xarici Dillər İnstitutunda təhsil almışdır. Sonra uzun illər pedaqoji fəaliyyət göstərmiş, fransız dilindən dərs demişdir. Muxtəlif vaxtlarda C.Məmmədovluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında və Naxçıvan Dövlət Kukla Teatrında ədəbi hissə müdiri vəzifəsində çalışmış, 2002-2005-ci illərdə "Ümid qırağı" jurnalının baş redaktoru olmuşdur.

Fəal bədii yaradıcılığa 1957-ci ildən başlamış Kəmalə Ağayeva "Azərbaycan" jurnalında "Hilal olaydım" adlı ilk mətbu şeiri dərc etmişdir. Ədibin "Məhəstə", "İsmət", "O, bizim dağların oğludur", "Mənim tanıdığım gözəllikdir, sevgidir", "Apardı səllər Saranı", "Çöy-cək Fatma", "Tiq... tiq... tiq... tiq... xanım", "Məlikməhəmməd" və "Siri sözər" pyesləri tamaşaya qoyulmuş, efrədə səslənmiş, tamaşaçıların və dinləyicilərin rəğbətini qazanmışdır.

Kəmalə Ağayeva bədii tərcümə ilə də məşğul olmuş, fransız şairləri Pol Elüar, Pol Verlən, Lui Araqon və b. əsərlərini Azərbaycan dilinə çevirmişdir.

Həmçinin ictimai fəaliyyəti ilə də tanınmış, Azərbaycan KP Naxçıvan Vilayət Partiya Komitəsinin (1965-1983), Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Təftiş komissiyasının (1981-1983) və Kitab-sevərlər cəmiyyəti idarə heyətinin üzvü, Naxçıvan Şəhər Sovetinin deputatı (1982), keçmiş İttifaq respublikalarında, xarici ölkələrdə keçirilmiş müxtəlif ədəbiyyat tədbirlərinin, görüşlərin iştirakçısı olmuşdur.

"Baharın sözü", "Gül yarpağı", "Sən olmasaydın", "Arpaçayın nəğməsi", "Daş piyalə", "O dağlarda gözüm qaldı", "Vətənə sevdalıyam", "Qönçələr" və digər maraqlı kitabları ədibə geniş oxucu auditoriyası qazandırmışdır.

Yaradıcılığı oxucularla yanaşı, dövlət tərəfindən də yüksək qiymətləndirilmişdir. 1984-cü ildə Əməkdar mədəniyyət işçisi, 2002-ci ildə Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adlarına, 2003-cü ildə isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünə layiq görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Kəmalə Ağayevanın vəfatı ilə bağlı mərhumun yaxınlarına və əzizlərinə dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin.

"Mən, yay, uşaqlar — ən yaxın dostlar"

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası oxucuları "Mən, yay, uşaqlar — ən yaxın dostlar" adlı layihədə iştirak etməyə dəvət edir.

Layihənin şərtləri:

Uşaq və yeniyetmələr valideynləri ilə birgə oxuduqları kitablarıdan birinə rəsm çəkməlidir.

Rəsmlər A3 formatında olmalı, sulu boya, karandaş və akvareldən istifadə edilə bilər.

Rəsmlər kitabxananın incəsənət şöbəsinə təqdim edilməlidir.

Layihə 1 sentyabr 2019-cu il tarixinə kimi davam edəcək. Təqdim edilən rəsmlər 13 sentyabr 2019-cu il tarixində kitabxananın oxu zalında sərgilənəcək.

Layihədə iştirak edən uşaqlara, yeniyetmələrə və valideynlərə kitabxana tərəfindən kitablar hədiyyə ediləcək.

Əlaqə telefonu: (012) 597 08 79

E-mail: info@clb.az

Fotografiya zamanı dayanır. Sənət sənətidir. Məhz bu sənət vasitəsilə insan həmin an yaşadığı hisslərə geri dönüb, o duyğunu xatırlayır. Bəzən yüzlərlə sözün izah edə bilmədiyi fikri bir fotosəkil izhər edir. Bu bir az da şəkəlxan insanın ona hansı mənanı yükləməsindən aslıdır...

Tarixdə qədimlik ilk fotosəkilin müəllifi Josef Nies hesab olunur. O, 1826-cı ildə Vorens qəsbəsinə yerləşən evinin həyatını çəkmişdir. Josef bu şəkli üçün 8 saat vaxt sərf etmişdir. O, ilk olaraq evinin 2-ci mərtəbəsinə otanın divarına işiqin təsir edəcəyi kimyavi məhlul çəkir, otanın pəncərələrini taxta ilə bağlayır. Ağacı ağıdğı kiçik delikdən keçən işiqin divardakı kimyavi məhlula nüfuz etməsi ilə ilk fotosəkil ərsəyə gəlir.

Əslində, J.Niesdən əvvəl öncə yaşamış alimlər buna bənzər təcrübələr həyata keçirmişdirlər. Şərqin görkəmli alimlərindən olan İbn əl Heysem X əsrdə optik mövzuda araşdırmalar apararı kişə kimi adını tarixə yazdırdı. O, "Kitab əl-mənəzi" əsərində "qəranlıq qutu" adlandırıldığı təcrübənin izahını verir. Məşhur İtaliyalı rəssam Leonardo da Vinçi də bu təcrübəni təfərrüfatla, hətta ona latın dilində ad da verib: "camera obscura", "Camera" otax, "obscura" qəranlıq deməkdir.

Girolamo Cardano "qəranlıq qutu"dakı deyənə ləya əlavə edərkək əsl onun şəklini daha dəqiq təsvir olumasına nail oldu. Yohanes Kepler "qəranlıq qutu"ya güzgü əlavə edib.

Yohanes Zəngi isə qutuya qısa və uzun obyektivlər atırıb. Giovanni Battista Laporta "Təbiətin səhni" əsərində "qəranlıq qutu" təcrübəsinin rəsm əsəri yaratmaqda da istifadə oluna biləcəyini qeyd edib. Onun fikrincə, əgər şəkli çəkmə bilirsənizsə, qəranlıq qutu ilə onun eskizini yaradın, sonra isə eskizni üzərində rəngləmə işi aparın. Bu üsulan sonralar rəssamlar da istifadə ediblər. Hollandiyalı rəssam Yohanes Vermer əsərlərinin bir çoxunu qəranlıq qutudan istifadə edərək çəkib... ***

Azərbaycan fotoqrafiyasının tarixini arasırdan mərhum yazıçı Sara Nazirovanın araşdırmasına görə, ölkəmizdə ilk foto 1861-ci ildə çəkilib. Bu, Rusiya ekspedisiyasının tərkibində gəlmiş kapitan-leytenant A.F.Ülskinin çəkdiyi "Bakı buxtası"dır.

6 yaddaş

XIX əsrin ikinci yarısı xalqımızın mədəni həyatında baş verən bir sıra yeniliklərə müşayiət olunub. 1873-cü ildə milli peşəkar teatrın yaranması, 1875-ci ildə "Əkinçi" qəzeti ilə milli mətbuatın əsasının qoyulması milli-mədəni mühitdə müstəsna əhəmiyyətə malik idi.

Bu inqilabi yeniliklərdə görkəmli maarif-pərvər ziyalı, ictimai xadim Həsən bəy Zərdəbinin böyük rolu olub. "Əkinçi" qəzeti 1877-ci ildə bağlandıqdan sonra Həsən bəy 1880-ci ildə təhdid və təqib üzündən ata yurdu Göyçay qəzasının Zərdəb kəndinə köçür. Burada ömür-gün yoldaşı Hənifə xanımın birliqlə maarifçilik işini davam etdirir. Öz mənzillərində məktəb açır, təmənnəsiz olaraq kənd uşaqlarına təhsil verir.

1896-cı ildə aləinin bir qız övladı dünyaya göz açır. Adını Qaribsoylan qoyurlar. Körpənin ayağı uğurlu olur. "Kaspi" qəzetinin rəhbərliyi Həsən bəyi işə dəvət edir. Beləliklə, onlar yenidən Bakı şəhərinə dövr. "Kaspi" qəzetinin kiryayə etdiyi altı otaqlı mənzildə məskunlaşırlar... Qaribsoylanın uşaqlıq və gənclik illəri Bakı şəhərində keçir. O, "Atam nəzakət xatirələri" kitabçasında yazır: "Evimiz həmişə kənar adamlarla dolu olurdu. Onlar öz işləri üçün Bakıya, atamın yanına gələn təhsil kəndliləri idilər...". Qaribsoylan gələcək sona yazır ki, görkəmli rus ədibi Maksim Qorki və məşhur müğənni Fyodor Şalyapın da bu evdə qonaq olub.

Zərdəbinin maarifçilik yolunun davamçısı

Başda milyoncu, xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyev olmaqla, Azərbaycanın iş adamlarının maliyyə dəstəyi ilə 1901-ci ildə Bakıda qız məktəbi açılır. Hənifə xanım məktəbin müdiri təyin olunur. Qaribsoylan ibtidai təhsilini bu məktəbdə alır. Sonra Tiflis şəhərində Rus qız gimnaziyasında təhsilini davam etdirir.

Həsən bəy 1907-ci ilin 28 noyabr tarixində vəfat edir. Böyük maarifçinin xalqımızın parlaq gələcəyi namına reallaşdırmaq istədiyi idealları yarımcı qalır... Qaribsoylan Məlikova kiçik yaşlarından ata-anasının maarifin, təhsilin inkişafı istiqamətində böyük səylə çalışdıqlarının şahidi idi. Bu xeyrixah əməllər onun uşaq yaddaşında əbədi həkk olunmuşdu. Qaribsoylan xanım da atasının ənənəsini davam etdirmək üçün 1910-cu ildə Bakıya döndür. Pedaqoji fəaliyyətə başlayır. 1915-1918-ci illər arası rus-tatar qız məktəbində, 1918-1920-ci illərdə qız gimnaziyalarında Azərbaycan dilini tədris edir. O, işləyən-işləyən pedaqoji kursa gedir. İbtidai məktəb müəllimi adı almaq üçün 1938-ci ilin 4 noyabr tarixində attestat alır.

Q.Məlikova 1956-cı ildə Bakının bir sıra orta məktəblərində dars deyib. Azərbaycan elmi və mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə ona 1948-ci ildə Əməkdar müəllim adı verilib, Lenin ordeni ilə təltif edilib. Qaribsoylan Məlikova 1967-ci il mart ayının 9-da Bakıda dünyasını dəyişib.

S.FƏRƏCOV

"Mən öləndən sonra xoşbəxt idim"

Xalq artisti Həmidə Əmərovanın yenidən işıq üzünə görmüş "Mən öləndən sonra xoşbəxt idim" kitabına yazdığı ön söz məni hələ 30 il bundan öncə əldə etmişdim. Həmidə xanım göz yaşları içində atasının ona vəsiyyət olaraq qoyub getdiyi gündəliyini oxuyurdum mənə həmin o gün.

Sonralar sənətkarımızın mətbuatda vaxtaşırı çıxan hekayələrini oxuyanda, onu gözəl aktarisa olmaqla yanaşı, istedadlı yazıçı kimi də qəbul edib qələminin, sözünün səhrinə heyranlığımı bölüşürdüm.

Çox vaxt bu hekayələri mətbuat səhifələrində görəndə düşünürdüm ki, niyə görə Həmidə Əmərovanı yazıçı kimi hələ də geniş oxucu kütləsi tanımır. Ona görə də o, yenidən çapdan çıxan kitabını mənə verəndə Həmidə Əmərovanın əsərlərini oxumaq imkanı qazanan oxucuların əvəzinə də sevindim. Onu da qeyd edim ki, bu kitabı alımə almamış

avtobiografiya hekayələrindən ibarət olan kitab həm də katarsis mahiyyəti daşıyır. Həmidə Əmərova cəmiyyətin yaralarını sağaltmaq

missiyası olan bir şəxsiyyət kimi yazıb bu əsərləri.

Hekayələrdən əlavə kitab "Mən öləndən sonra xoşbəxt idim" adlı bir ssenari də daxil edilib ki, bu ssenari ekranda görmək arzumuz da ümidlə qalmamamızı istəyirəm.

"Gənc qırğız şeiri antologiyası"nın təqdimatı

İyulun 22-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində "Azərbaycan-qırğız ədəbi əlaqələri dünən, bu gün və sabah" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Tədbirdə "Gənc qırğız şeiri antologiyası" təqdim edilib.

Dünya Gənc Türk Yazarlar Birliyinin fəxri təmsilçisi Əkbər Qoşalı bildirib ki, antologiyada müstəqillik dövrü qırğız şeirinin 35 gənc nümayəndəsinin şeirləri toplanıb.

Tədbirdə çıxış edən "Kaspi" qəzetinin təsisçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sona Vəliyeva qeyd edib ki, hər bir türkdilli xalqın nümayəndəsi üçün Azərbaycan həm də onun ikinci vətənidir: "Biz eyni ruhun daşıyıcılarıyıq, eyni kökdən gələn xalqlarıq".

Qırğız Milli Yazıçılar Birliyinin başçısı Nurlan Kalıbekov bildirib ki, yazdıgımız globallaşma dövründə bir-birimizə dost olmağımız çox vacibdir. Sonda qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib.

Milli Mətbuat Günü münasibətilə sərgi

Görkəmli ziyalı Həsən bəy Zərdəbinin 22 iyul 1875-ci ildə nəşr etdiyi "Əkinçi" qəzeti ilə Azərbaycan milli mətbuatının əsası qoyulub. 1877-ci ilin sentyabrınadək 56 nömrəsi işıq üzünə gələn "Əkinçi" qəzeti xalqımızın milli oyanışında, milli birliyin möhkəmlənməsində böyük rol oynayıb, həqiqət qarcısı olub.

Azərbaycan yenicən müstəqilliyinə qovuşduqdan sonra 22 iyul ölkəmizdə Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunmağa başlayıb. İyulun 22-də Azərbaycan Milli Kitabxanasında Milli Mətbuat Günü münasibətilə geniş kitab sərgisi açılıb. Sərgidə Həsən bəy Zərdəbinin əsərləri, haqqında yazılan kitablar, Azərbaycanın milli mətbuat tarixini əks etdirən ədəbiyyatlar, dövrü mətbuat materialları nümayiş olunur.

Orada Azərbaycan fotoqrafiyasının çəkdiyi 100-dən artıq şəkli nümayiş etdirilib.

Çağımızda keyfiyyəti fotosəkil çəkməyin bir neçə alternativ yolları mövcuddur. Hər bir kəs telefon, planşet və ya fotoaparət vasitəsilə şəkli çəkmək imkanına sahibdir. Buna baxmayaraq, yene də fotoqrafiya bir sənət kimi yaşamaqda davam edir.

Bu gün müxtəlif ölkələrdə çəkilən bədii fotosəkilərin qiymətlərinə baxdıqda fotoqrafiyanın bəhali bir sənət olduğunu da söyləmək mümkündür. Məsələn, bir fotosəkilə on, hətta yüz minlərlə dollar verənlər tapılır. Məsələn, amerikalı fotoqraf Edvard Steichen tərəfindən 1904-cü ildə çəkilmiş "Ay işığı" fotosu 2006-cı ildə həttdə 2,9 milyon dollara satılıb. Fotonu ən böyük özəliyi onun rəqib formada çəkilmiş ilk şəkillərdən biri olmasıdır. Bu qəbilden digər bir əsər amerikalı məşhur fotoqraf Andreas Gersy tərəfindən 1998-ci ildə çəkilmiş "Los-Anceles" fotosudur. Bu foto da 2,9 milyon dollara özünə müştəri tapıb. Andreas Gersy tərəfindən 1999-cu ildə çəkilən növbəti foto — "Rhein II" 2011-ci ildə 4,3 milyon dollara satılmışdır. Qeyd edək ki, bu, dünyada satılan ən bəhali fotodur.

Sənət daim inkişaf etdiyi üçün daha qiymətli fotoların ortaya çıxması təəccüblü deyil. Yazıçı məşhur fransız fotoqraf Henri Cartier-Bressonun sözləri ilə bitiririk: "Fotosəkil çəkmək insan aqlının, gözünün və ruhunun bir bütünü hallamda fəaliyyətidir".

Nurəddin MƏMMƏDLİ

Zamanı "dayandırma" sənəti

Dörd il gözəlyəndən sonra dərnək rəsmən fəaliyyətə başlayıb. İlk dövrələri təhsil ocağının direktoru rəhbərlik edib. Mişon özü isə təşkilatın katibliyində çalışıb. 1905-ci il inqilabından sonra Bakıda böyük gərginliklər yaşanıb, bu dövrdə Mişonun studiyası iki dəfə qarət olunub. Uzun sürən kəşfiyətlərdən sonra, 1908-ci ildə Mişon Azərbaycanı tərk edib.

Sovet dövrünün ilk azərbaycanlı fotoqrafı isə məşhur Hacıbəyovun nəslinin nümayəndəsi Əzizbəla Hacıyev hesab olunur. O, milyoncu İsa bəy Hacınskinin Bayıl zənaşı üzrə əmlakının işlər müdiri olub. Sonra fotoqraf Zəlimski ilə aralarında dostluq əlaqələrinə görə emalatxana açılıb, şəkli çəkməklə məşğul olub. Sovet dövrünün tələblərinə görə, fotoqrafiqla məşğul olmaq üçün xüsusi razılıq almaq lazım idi. O zaman

Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən fotoqrafların ekseriyəti yəhudi və ruslar idi. İşə başladığından bir müddət sonra Əzizbəla Hacıyev Bayılda kiçik torpaq sahəsi alıb şəxsi fotostudiyasını açmağa müvəffəq olub. Studiyyaya aid bütün avadanlıqları, hətta foto kağızları Almaniya-dan sifariş edib.

Ötən əsrin 60-70-ci illərində Hüseyn Hüseynzadə, Yaqar Xəlilov, Rafiq Tağıyev, Əhməd Qaragözov kimi tanınmış fotoqraflar olub. SSRİ dağıldıqdan sonra fotoqrafiyanın təbliğində də bir böşlük yaranır. Ancaq buna baxmayaraq, 1993-cü ildə tanınmış kinooperator Rafiq Qəmbərov Azərbaycan fotoqraflarının çəkdiyi fotoları bir yerdə toplaya bilər. Bunun nəticəsi olaraq 1995-ci ildə Fransanın Nant şəhərində keçirilən müsabiqədə ilk dəfə Azərbaycan fotoqrafiyasına həsr olunmuş sərgi keçirilib.

Kameranın sevdiyi aktyor

İnsan aid olduğu yerdə daha dəyərli olur. Əgər istedadını, bacarığını zamanında doğru şəkildə yönəldib bilini, zəhmətini maraqlı işə salmaqla çevirsə, üstün keyfiyyətləri də üzə çıxar, həyatda hər zaman özünə gülər. Sevil-seçdiyi peşənin ardınca gedən, bu sahədə bir çox uğurlara imza atan, geniş rəğbət qazanan kino və teatr aktyoru, Xalq artisti Hacı Murad Yagizarov da belə xoşbəxt sənətkarlarımızdandır. Çünki səhnəyə çıxdığı, ekranlarda görün-düyü vaxtdan tamaşaçıların, teatr və kino ictimaiyyətinin diqqətini çəkən aktyor daim məsləhətinin keşiyində durub, istedad və bacarığını rəğmətin yolunu darıtmadan zənginləşdirib.

Doğru seçim

1939-cu il iyulun 18-də Bakıda dünyaya gələn Murad Yagizarov hələ kiçik yaşlarından incəsənətə böyük maraq göstərib. Orta məktəbi 1957-ci ildə bitirib. Tələfə alə gətirir ki, o, 1958-ci ildə tanınmış kinorejissor Tofig Tağızadənin çəkdiyi "Uzaq sahillərdə" filmində partizan roluna dəvət alır.

Bunun ardınca isə Hacı İsmayilovun quruluş verdiyi "Ögey ana" filmində Ayaz roluna çəkilir. Peşəkar sənətkarlarla çiyin-çiyinə çalışması sənət vərğünü olan gənclər kinoya marağını daha da artırır. Həmin ildə o, M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Teatr İnstitutuna (İndiki Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) daxil olur. Görkəmli teatr xadimi Məhərrəm Həşimovdan aktyorluq sənətinin sırlarını öyrənir. 1962-ci ildə ali təhsili başa vuraraq S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında fəaliyyətə başlayır. 1960-70-ci illərdə teatrdə oynanılan bir sıra məşhur və anlaşıqlı keçən tamaşalarda rol alır. Teatrseverlərin unutmamıdığı "Sən niyə yaşayırsan?", "Həyat necə də qısalır", "Oz yoluna" və digər səhnə əsərlərində fərqli, özünəməxsus dəst-xətti ilə yaratdığı rolları onun teatr ictimaiyyətinə sevdirdi. 80-ci illərdə ilk dəfə rus dilində hazırlanan "Seyx Sənan" tamaşasında Seyx Sənan, "Arzu tramvayı"nda Stenli Kovalski obrazlarını yaradır. İstedadlı aktyor Azərbaycan və xarici dramaturqların əsərləri əsasında hazırlanan 200-dən çox rol xalq səhnə həyatı verir.

Teatr fəaliyyətinin zənginliyi və çoxşaxəliliyi aktyorun kino obrazlarını da dolğun təqdim etməsinə zəmin olur. Kinorejissor Hacı İsmayilov onun "Ögey ana" filmində oynunu bəyənərindən növbəti filmində dəvət edir. 1962-ci ildə quruluş verdiyi "Böyük dayaq" filmində ona partiom Şirzad obrazını tapşır. Rol koban Ayaz obrazından fərqli olaraq bir qədər genişplanlı və məzmunludur. Onu da qeyd edək ki, rollarından asılı olmayaraq, Yagizarovun ekranda görünməsi tamaşaçıların diqqətini cəlb etməklə yanaşı, səvincinə də səbəb olurdu. Onun yaradıcılığı xarici görünüşü, yaratdığı obrazın yaşanı olmasına imkan verən plastikasi, personajın həyat mövqeyini və psixologiyasını düymə qabiliyyəti, kameranın həssaslığı hiss edib rejissor mizanlarını yaradıcılığında daqıq

əks etdirməsi sayəsində sanki kinokamera da sevərkə qəbul edirdi. Buna görə də ilk kino yaradıcılığında etibarən geniş tamaşaçı auditoriyasının sevgi və rəğbəti qazanan aktyorun bu sahədə uğuru dərindən artırdı.

Yaşlı işıq

Kinorejissor Hacı İsmayilovun çəkdiyi iki tammetrajlı film aktyoru cəlb etməsi isə ona əsl sənət şöhrəti gətirdi. Məhz Hacı Məmmədovun doğru sənət istiqamətində Murad Yagizarovun kino yaradıcılığı təkən verdi, yaradıcılıq yolunda yaşlı işıq yandırıldı.

Sonralar "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında kinorejissorların Yagizarovu ardıcıl olaraq filmlərinə dəvət etməsi heç də təsadüfi deyildi. Nəzərə alsaq ki, 1960-70-ci illərdə hər il 3-4 bədii film çəkilib, peşəkar teatr aktyorlarının çoxuna kinoda çəkilmək, kino aktyoru kimi məşhurlaşmaq çətin olmurdu. Lakin azsaylı filmlərdə belə Yagizarova uyğun (aparıcı və əsas) rol ayrılması

filmində Qızıl Arslan, "Bizi bağışlayın"da Valid və s. kollektiv rollar oynayan aktyor, xarici kinostudiyaların istəhsali (Çexiya, Gürcüstan, Almaniya) olan filmlərlə yanaşı, ümumilikdə 40-dən çox ekran əsərində yaddaqalan obrazlar yaradıb.

Görkəmli rejissor Tofig Tağızadə quruluş verdiyi "Arşın mal alan" (1965) filmində aktyora

Süleyman rolunu tapşırıqla yeni versiyada çəkən filmə dəvət etdiyi aktyor ansamblının seçiminə yarılmadıqları göstərdi. Film həmin illərdə birnəfəsli qarşılanmasa da, aktyor həyatının rolları yaşadı təqdim etməsi məşhur əsərin bədii məzmununu qoruyub saxladı. Filmin baxımlılığını artıran peşəkarlar arasında Yagizarovun olması aktyorun kino karyerasının uğuru, digər ekran əsərlərində çəkilməsi üçün şansının artması, həmçinin Azərbaycan kinosunun simasına çevrilməsi demək idi.

Komik situasiyaları çoxaldılan musiqili filmin yeni tərtibatı heç də əsərin bədii məzmununa xələl gətirmədi. Əksinə, obrazların fərdi cəhətlərində romantizmi və komizmi bir qədər artırılması əsərin mənə kəsirici qorumaqla yanaşı, insanın xəttili ilə baxımlılığını da artırdı oldu. Məşhur musiqili komediyadan bildiyimiz kimi, Süleyman tacir Əsgərin dostudur və onun əli qurması üçün dostunun ürəyincə olan plan hazırlamalıdır.

Məhz Süleymanın sayəsində Əsgər sevdiyi Gülcükhəyə qovuşur. Süleyman obrazının səmimi, həmçinin sərbəst davranışı (əslində dramatismlə nəticələnə bilən) hadisələrin nüjətiləndirməsinə səbəb olur, personajın

xoşməramlı, xoşniyyətli insan olmasından xəbər verir. Nibkən həyat mövqeyi, dostla sədəqət və sevgiyə hörmət prinsipi onun təqdimatında təsdiqlini tapıb. Nəticə etibarilə də dinamik, məzmunlu, maraqlı kadrlar əsərin ekrana təhkiyasını realist məcraya yönəldib. Göründüyü kimi, kameranın həssaslığıla duyub, hadisələri yaşadı təqdim etmə və müxtəlif dövrün hadisələrini yaradıcılığında cəlləyib, tədminləmə bacarığı, aktyor plastikasının zənginliyi müxtəlif janrlı filmlərin ekran təhkiyasının yaranmasını təmin edib.

Murad Yagizarovun işıqlı çöhrəsi, obrazın psixologiyası, düşüncələrini mimika cizgiləri ilə belə aydın ifadə edəcək tərzdə tamaşaçıların inandırma biləcək müdrik siması daha çox müsbət ekran qəhrəmanları yaratmasına imkan versə də, aktyorun yaradıcılıq filmografiyasında məni rol da (Kələntər, Fəttahov və s.) az deyil. Bunu isə peşəkar kinorejissorların aktyorun yaradıcılıq imkanlarının çoxşaxəliliyini göstərmək məqsədilə xarakterizə etmək olar.

Romantik və realist sənət məktəbinin davamçısı olan Murad Yagizarovun kinodakı uğurlarından biri də "Bir cənub şəhərində" (1969) filmində canlandırdığı Cahangir obrazıdır. Rol ilk növbədə ətrafdakılara biganə münasibət təsiri bağışlasa da, onun müşayiəti ilə izləyimiz mühit və insanlarla tanışlığımız Cahangirin neytral davranışlarına haqq qazandırır. Çünki onu ətrafındakılardan fərqləndirən və məhəlləsindəki gərgin situasiyalardan qoruyan məhz intellekt, təhsil, həyata fərqli, ayaq nəzarətlə baxmasıdır. Beləliklə, biz jurnalist həkəmrana (Rəşayə) məhəllə qanunlarını anladan Cahangirin vasitəsilə onun ətrafında baş verən gərgin hadisələrin şahidi olurdu. Qeyd edək ki, rolun həyat mövqeyi, psixologiyası (aktyor yaradıcılığında) maksimum səviyyədə aydın və şəffaf ifadələnir.

Ümumiyyətlə, Murad Yagizarovun rollarını duymaq, xarakterlərini daqıq mizanladığı ekran təhkiyası yaratmağa və tamaşaçıların ekranda göstərilən hadisələr haqqında düşünməyə vadar edir. Bu fikrin təsdiqlini onun "Ən vacib müsahibə" filmində yaratdığı Zaur Xəlilbəyli, "İnsan məskən salır" filmində oynadıqı Murad rollarının təsdiqində də görmək mümkündür. Hər iki filmə psixoloji və xarakter dəyişiklikləri, dostları qarşısında duyduqları peşmanlıq hissi, yaxınlarına olan etirafatı tamaşaçıların həyatın dərindən qatlarına baş vurmağa, hadisələrin mahiyyətini dərk etməsinə, düşünməyə vadar edir. Sənətin üstünlüyü, sənətkarın böyüklüyü də həyatı sənətdə göstərməsi, sənəti yaradıcılığında yaşatmasıdır.

Səhla ƏMİRLİ
kinoşünas

Azərbaycan

25 iyul 1935 – Şair, publisist, respublika Dövlət mükafatı laureatı (1980) Məstən Günər (Məstən Rəsul oğlu Əliyev; 1935-2010) Tovuz rayonunun Əşrik Cirdaxan kəndində anadan olub.

26 iyul 1915 – Teatr rejissoru, pədaqoq Əliheydar Ələkbərov (1915 – 3.3.1975) anadan olub. Yaradıcılığının bəzəyi qismi Akademik Milli Dram Teatrı ilə bağlıdır. Dövlət Teatr İnstitutunda aktyor və rejissor sənətinin dərslər deyib.

26 iyul 1995 – Xalq yazıçısı, ictimai xadim İsmayıl Şıxlı (22.3.1919 – 1995) vəfat edib. Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının birinci katibi (1981-1987), Milli Məclisin deputatı (1990-1995) olub.

26 iyul 2008 – Xalq rəssamı Nadir Qənbər oğlu Əbdürrəhmanov (5.12.1925 – 2008) vəfat edib. Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı idarə heyətinin sədri olub.

27 iyul 1991 – Əməkdar incəsənət xadimi, pianoçu, "Dan ulduzu" instrumental ansamblının qurucusu Güllərə Əziz qızı Əliyeva (1933-1991) vəfat edib. Eyniadlı muğamlar əsasında "Şüşlər" rapsodiyası, "Humayun" süləsi, "Bəyati-kürd", "Şur" fantazialarının müəllifidir.

27 iyul 2012 – Tanınmış dekorativ-təbii sənət ustası, Əməkdar rəssam Zəhid İsa oğlu Hüseynov (1945-2012) vəfat edib.

Dünya

25 iyul 1905 – Yəhudi əsilli Avstriya yazıçısı, kulturoloq, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1981) Elias Kanetti (1905 – 1994) Bolqarıstanın Ruse şəhərində anadan olub. Əsərləri: "Gözqamaşma", "Şöhrətpərəstlik komediyası", "Kütlə və hakimiyyət" və s.

25 iyul 1929 – Rus yazıçısı, rejissor, aktyor Vasilı Makarovıç Şuşkin (1929 – 2.10.1974) anadan olub. Filmləri: "Bələ bir oğlan yaşayır", "Qəribə adamlar", "Qırımqızı başınaqat" (hər üçündə ssenarist, rejissor, sonuncu filmə həm də baş rol ifaçısı).

25 iyul 1980 – Məşhur rus bard müğənnisi, şair, bəstəkar, aktyor Vladimir Semyonoviç Vısofski (25.1.1938 – 1980) vəfat edib. "Görüş yerini dəyişmək olmaz" telefilmində oynadıqı Qleb Jevlov roluna görə SSRİ Dövlət mükafatına (1987, ölümündən sonra) layiq görülüb.

26 iyul 1856 – İngilis (İrland əsilli) yazıçı və dramaturq, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1925) Corc Bernard Şou (George Bernard Shaw; 1856 – 2.11.1950) Dublin şəhərində doğulub. "Kandida", "Piqmalion", "Şeytanın sağır" və s. pyesləri, "Artıstın məhəbbəti", "Keşel Bayronun səhni" romanlarının müəllifidir.

26 iyul 1885 – Fransız yazıçısı, psixoloji və biqrafik romanların müəllifi Andre Morua (Andre Maurois – əsl adı Emile Salomon Wilhelm Herzog; 1885-1967) anadan olub.

26 iyul 1894 – İngilis yazıçısı Aldos Haksli (Aldous Leonard Huxley; 1894-1963) anadan olub.

26 iyul 1928 – Amerika kinorejissoru Stenli Kubrik (Stanley Kubrick; 1928-1999) anadan olub. Filmləri: "Spartak", "Lolita" və s.

27 iyul 1824 – Fransız yazıçı-dramaturqu Aleksandr (oğlu) Düma (Alexandre Dumas; 1824 – 27.11.1895) anadan olub. Əsərləri: "Kameliyalı qadın" (roman və pyes), "Diana de Lis", "Yarıqarıqlıq" (pyes), "Doktor Servan" (povest) və s. "Kameliyalı qadın" əsasında C. Verdi "Traviata" operasını yazıb.

27 iyul 1835 – İtalyan şairi, ədəbiyyatı üzrə Nobel mükafatı laureatı (1906) Cozue Karduççi (Giosue Carducci; 1835-1907) anadan olub.

27 iyul 1853 – Rus yazıçısı Vladimir Korolenko (1853-1921) anadan olub. Əsərləri: "Makarın yuxusu", "Kor musiqilər", "Arxaq cəmiyyətdə", "Qazmaqla yaşayın uşaqlar" və s.

27 iyul 1915 – İtalyan opera müğənnisi, məşhur tenor Mario del Monako (Mario del Monaco; 1915-1982) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

Beynəlxalq bilik yarışmasının seçim turları keçirilib

Bakıda ilk dəfə Nepal Respublikasının təşkilatçılığı ilə "Quiz Mania" Beynəlxalq bilik yarışmasının seçim turları keçirilib. Yarışmanın milli seçmələri həyata keçirmək üçün Nepal aktyoru, 200-dən artıq filmə rol alan Rajesh Hamal və "Quiz Mania"-nın prezidenti Hari Pokhrel Azərbaycanı gəlib. Tədbirdə adidyyəti növlərlərin nümayəndələri də iştirak ediblər.

Tədbirin rəsmi hissəsində beynəlxalq yarışmanın ölkə üzrə koordinatorları İlkin Əliyev və Məhbubə Musayeva qonaqlara yarışmanın hansı formatda keçiriləcəyi ilə bağlı məlumat veriblər.

Rajesh Hamal ilk dəfə Bakıya gəldiyini qeyd edərək Azərbaycanın da bu beynəlxalq bilik yarışmasına qatılmasından məmnunluğunu bildirib. Milli seçmələr ilk turunda 9 məktəbdən 12 komanda final turuna çıxmaq üçün yuxarı imtahan verib, tədbirin bədii hissəsində Azərbaycanın xalq mahnıları, muğamları, milli rəqslərimiz Nepalın gələn qonaqlara nümayiş etdirilib.

Yarışmanın final mərhələsində 3 komanda yarışib və yekunda Türkiyə Dəyanət Vaqfi Bakı Türk Liseyinin şagirdləri birinci yeri tutublar və beynəlxalq turda iştirak haqqı qazanıblar.

Sonda layihənin rəhbəri Hari Pokhrel tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etdikləri üçün Azərbaycan üzrə koordinatorlara öz təşəkkürünü bildirib və onlara xüsusi hədiyyə təqdim edib.

Qeyd edək ki, yarışma artıq yeddilidir ki, ənənəvi olaraq müxtəlif dövlətlərin iştirakı ilə həyata keçirilir. Bu il 30-dək ölkə avqustun 12-dən 22-dək Nepalın Katmandu şəhərində baş tutacaq yarışda iştirak edəcək.

"YARAT"da "Mənşə" adlı videotaqdimat

İyulun 25-də "YARAT" Müasir İncəsənət Mərkəzində rəssam Şəlalə Salamzadənin "Mənşə" adlı videotaqdimatı olacaq. Təqdimat Koreya-Kanada rəssamı Zadi Çanın "YARAT"da açılmış "Maqahalmi övlad və yarıdış səsə" adlı fərdi sərgisi qarşısında reallaşacaq.

"YARAT"dan verilən məlumata görə, rəssamın "Mənşə" əsəri Humay ilahəsi əfsanəsində bəhs edir. Qədim Azərbaycan mifologiyasında dünyanın sonsuz dənizlərdə yaşayan yarıqadın-yarıqış Humay ilahəsi haqqında əfsanə var. Azərbaycan mifologiyasında torpaq, flora və fauna dünyasının yaradıcısıdır məhz Humay ilahəsi olduğu bildirilir. Digər bir ənənə, bu ilahənin məğrur və güclü ruhunu mədh edir. Ravayətdə görə, Humay ilahəsi bütün dünyanı gəzib-dolaşandan sonra öz yorğunluğunu gizlədərək Tannının yanına qayıdır və o, Humaya mətanət və dözümlüklü ruhu bəxş edir. Humay ilahəsinə dahi şair Nizami Gəncəvinin əsərlərində də rast gəlmək olar.

Pyer Rişar Yessentuki kinofestivalının fəxri qonağı olacaq

Dünya şöhrətli fransız aktyoru Pyer Rişar Yessentuki şəhərində (Rusiya Federasiyası Stavropol diyarı) "Xrustalnyi istocnik" ("Bölür bulaq") kinofestivalının açılış mərasimində fəxri qonaq qismində iştirak edəcək.

Məlumatda deyilir ki, tədbir çərçivəsində Yessentukinin mərkəzindəki Ulduzlar xiyabənində aktyorun adına "ulduz" ünvanı alacaq. Kinofestivalı davət olunanları arasında Tamarə Qverdsiteli, İvar Kalnış, Aleksandr Baluyev, Alla Surikova, Larisa Quzeyeva və başqa məşhurlar var.

Festivalın prezidenti və təsisçisi aktyor Evklid Kyurdzidisdir. Onun sözlərinə görə, Ulduzlar xiyabənində açılış mərasimində iştirak etməyi planlaşdıran məşhur aktrisalar – 2018-ci ildə festivalın qonağı olmuş Katrin Denevin, Alisa Freydlxin, Svetlana Nemolyayevanın və İrina

Muravyovanın da adına "ulduzlar" yerləşdirmək planlaşdırılır.

Məşhur kurort şəhərində "Xrustalnyi istocnik" festivalı ikinci dəfə təşkil edilir. 2018-ci ildə kinofestivala 100 mindən çox adam qatılıb. Tədbir Stavropol Diyarı Hökumətinin, RF Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə keçirilir.

İlin ən isti festivalı başlanır

“JARA 2019” rekord sayda ulduzlarla tamaşaçıların görüşünə gəlir

İyulun 25-dən 28-dək Bakıda, Xəzər sahilindəki “Sea Breeze” istirahət mərkəzinin “JARA 2019” Beynəlxalq Musiqi Festivalı növbəti dəfə məşhur ifaçılar və estrada musiqisi həvəskarlarını bir araya gətirəcək.

Budəfəki festivalda təşkilatçıların rekordı sayda – 200-dən artıq estrada ifaçısının çıxışı və ediblər. Eləcə də festivala bir çox tanınmış simalar qonaq qismində qatılacaq. Tamaşaçı və iştrahətçi sayı nəzərə alınaraq, ötən illərdən fərqli olaraq, builki musiqi bayramı üçün əsas səhnədən əlavə su üzərində daha iki səhnənin quraşdırılması nəzərdə tutulub.

Tanınmış musiqisi, Azərbaycanın Xalq artisti Emin, rusiyalı mədəni məneceri, prodüser Sergey Kojevnikov və Rusiyanın

Əməkdar artisti, müğənni Qırıqi Lepsinin müstəqil layihəsi olan festivala Bakı artıq dördüncü dəfə ev sahibliyi edəcək. Bu dəfə də festivalda unikal təqdimatlar, müəlif gecələri ilə yanaşı, rəngarəng konsertlər keçiriləcək.

Festivalda Rusiya, Azərbaycan və xaricdən dəvət olunsunmuş müğənnilərin çıxış edəcək. Konsertlər, hər il olduğu kimi, orijinal xoreoqrafik sular, işıq və video sənətləri, güclü səv və parlaq dekorasiya ilə müşayiət olunacaq.

25 iyul tarixində Filipp Kirko-rov, Loboda, Emin, Monatik, Nikolay Baskov, Qırıqi Lepsi, Valeriya, Ani Lorak, A-studio, Vera Brejneva və başqaları səhnəyə çıxacaq.

İyulun 26-da məşhur “Lyube” musiqi qrupunun 30 illik yubileyi gecəsi keçiriləcək. Həmin gün səhnədə “İvanuşki International”, “Fabrika”, “Qorod 312”, Alyona Apina, Nataşa Korolyova, “Otpetnyye mosenniki” və “Na-Na” qrupu çıxış edəcək. Tanınmış və sevilən ifaçıların iştirakı ilə Qırıqi Lepsi və Stas Mixaylovun yaradıcılığı gecəsi isə 27 iyul tarixində gerçəkləşəcək.

Festivalın son günü bütün adı qeyd edilən ulduzlar belaruslu ifaçılar və “Black star” qrupu da qoşulacaq.

Festivalda azərbaycanlı estrada ulduzlarından xalq artistləri Briliant Dadaşova, Aygün Kazımova, Zülfüyyə Xanbəyova, əlaqə də Nigar Camal, İlqar Xəyal, Çingiz Mustafayev, Dilarə Kazımova və başqaları çıxış edəcək.

Lalə AZƏRİ

“Gələcək nəsillərin simvolu”

Lefkoşada Alparslan Türkeşin ev-muzeyi açılıb

Türkiyənin tanınmış siyasi xadimi, Milliyyətçi Hərəkət Partiyasının qurucusu Alparslan Türkeşin doğulduğu və 16 yaşına qədər yaşadığı Şimali Kipr Türk Respublikasının paytaxtı Lefkoşadakı evi muzeyə çevrilib. Evdə TİKA (Türk İşbirliyi və İnkişaf Agentliyi) tərəfindən təmir-bərpa işləri aparılıb.

Bu günlərdə Türkiyənin vitse-prezidenti Fuad Oktayın iştirakı ilə muzeyin açılış mərasimi keçirilib. Tədbirdə həmçinin Alparslan Türkeşin oğlu, millət vəkilı Tuğrul Türkeş də iştirak edib.

Türkiyə və Şimali Kipr əbədi olaraq bir və bərabər olacağını vurğulayan F.Oktay deyib: “Ağlısını keçirdiyimiz bu muzey də birlik və bərabərliyin önəmli simvollarından biridir. Mərhum Türkeşin sadəcə Türkiyə, Şimali Kipr üçün deyil, türk dünyası üçün son dərəcə dəyərli bir siyasət adamıydı. Bu muzey də onun xidmətinə, ideallarına və bizim dəyərinə olduğunu göstərməsi adına çox önəmlidir. Bu, gələcək nəsillərin simvolu olaçaq bir muzeydir”.

Şimali Kipr Türk Respublikasının Baş naziri Ersin Tatar isə Lefkoşada belə bir muzeyin açılmasının əlamətdar hadisə olduğunu vurğulayaraq deyib: “Artıq Şimali Kipr Türk Respublikası ‘yavru vətən’ deyil. Böyümüş, öz sərhədi olan vətəndir”.

Mərasimdə çıxış edən Tuğrul Türkeş atasının 102 il əvvəl dünyaya gəldiyi evin muzeyə çevrilməsinə görə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ailəsi adından minnətdarlığını bildirib, muzeyin ərşəy gəlməsində zəhmətli olan bütün qurumlara təşəkkür edib.

Sonra iştrahətçilər muzeylə tanış olublar.

Qeyd edək ki, Alparslan Türkeş 1917-ci ildə Lefkoşadakı Haydarpasha məhəlləsində dünyaya gəlib. 1933-cü ildə ailəsi ilə birlikdə İstanbulla köçüb.

TÜRKSOY-un Gənclər xoru Avropa turuna çıxıb

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un Gənclər xoru Avropa ölkələrinə qastrol turuna çıxıb. Kollektiv turun ilk dayanacağı olaraq iyulun 18-də Bolqarıstanın Plovdiv şəhərində türk musiqisinin məşhur əsərlərini ifadə ibarət konsert proqramı ilə çıxış edib.

Türk dünyası mədəniyyətinin musiqi ənənələrini beynəlxalq aləmdə nümayiş etdirən TÜRKSOY-un Gənclər xorunun konserti 2019-cu ildə Avropanın “Mədəniyyət paytaxtı” olaraq seçilən Plovdivin mərkəzindəki Roma stadionunda gerçəkləşib. Konsertdə Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan və Türkmənistanın neğmələri səsləndirilib.

Plovdiv sakinləri və xarici turistlərin maraqla izlədikləri musiqi şənliyindən sonra Türkiyənin şəhərdəki baş konsulu Hüseyn Ergani tərəfindən rəsmi qəbul təşkil olunub. Mərasim şəhərin yerli hakimiyyət orqanlarının əməkdaşları, diplomatlar, biznes, mədəniyyət və sənət dairələrinin nümayəndələri qatılıb.

İyulun 21-də isə xor kollektivi Serbiyanın Novi Sad şəhərində türk dünyası musiqi əsərlərindən nümunələrlə sənətseverlərin qarşısına çıxıb. Konsert 50-dək ölkədə mərkəzi olan və TÜRKSOY-la əməkdaşlıq gerçəkləşən layihələr həyata keçirən Türkiyənin Yunus Əmrə İnstitutunun 10 illiyinə həsr edilib. İfaları ilə yanaşı türk dünyasına şas milli geyimləri ilə də diqqətçəkən xor kollektivi yaddaşlarda qalacaq konsertlə imza atıb. “Qara torpaq”, “Uzun, incə bir yoldayam”, “Dağlarda çiçək” və s. bu kimi Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan və Türkmənistanın musiqi əsərlərini səsləndirilən konsert böyük maraqla qarşılanıb.

TÜRKSOY-un Gənclər xorunun səfər turunun növbəti dayanacağı iyulun 22-də Çernoqoriyanın (Montenegro) Budva şəhəri olub. 1 avqust tarixinə qədər davam edəcək tur zamanı kollektiv Cetinje, Dubrovnik, Triqor, Lissabon şəhərlərində də çıxış edəcək.

Mehraparə SULTANOVA
Ankara

“Grand Tourisme” Şəki Xan sarayından yazır

Alman dilində nəşr olunan “Grand Tourisme” jurnalının internet saytında Azərbaycanın Şəki şəhərinin tarixi mərkəzinin Xan sarayı ilə birlikdə UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil edilməsi haqqında məqalə dərc olunub.

Məqalədə Şəki şəhərinin paytaxt Bakıdan avtomobilə 5 saatlıq məsafədə yerləşdiyi, şəhərin tarixi mərkəzinin 2001-ci ildən UNESCO-nun xüsusi qorunmaya ehtiyacı olan mədəni irsin ilkin siyahısında yer aldığı diqqətə çatdırılır.

Məqalədə Azərbaycan Turizm Bürosunun baş icraçı direktoru Florian Zengstsmidin Şəkinin Dünya irsi siyahısına salınması ilə əlaqədar fikirlərinə yer verilib. O, Şəkinin öz küçələri və arxitekturası ilə müasir Bakı şəhəri ilə kontrast təşkil etdiyini, Xan sarayının Azərbaycanın ən qiymətli tarixi tikililərindən biri olduğunu və buradakı sənətkarların əl işlərinin bütün dünyadan gələn turistləri heyran qoyduğunu bildirir. Qafqaz dağlarının etəyində yerləşən şəhərdə Xan sarayı və Şəki xanının yarı iqamətgahının yerləşdiyi qeyd olunur. Şəki Xan sarayının 1762-ci ildə Hüseyn xan tərəfindən inşa etdirildiyi bildirilir. Şəhərin Böyük İpək Yolumun üzərindəki ticarət yolları şəbəkəsində xüsusi əhəmiyyət daşıyan yer olduğu vurğulanır. Azərbaycan sənətkarlarının məşhur şəbəkə sənəti nümunələrinə bütün şəhərdə rast gəlinirdi və xüsusilə Xan sarayında diqqətə cəlb edirdi, sarayın rəngli şüşələrdən bəzədilmiş və ağacda həyatiyyətləni mözaikaların misrar və yaşırdıcı olmadan hazırlandığı nəzərə çatdırılır.

Məqalənin sonunda UNESCO-nun bəşəriyyət üçün əvəzolunmaz əhəmiyyətə malik olan mədəni və təbii abidələrinin müdafiəsinə, mühafizəsinə, qorunub saxlanılmasına çağırışları vurğulanır. 2000-ci ildə Bakıdan (qarışığı) və buradakı Qız qalası ilə Sırvanqahlar sarayının, 2007-ci ildə isə Qobustan Milli Tarix-Bədii Qorugundakı qayaüstü rəsmlərin Dünya irsi siyahısına daxil edildiyi qeyd olunur.

“Deutschlandfunk Kultur” radiosunu

Alim Qasimov haqqında

Almaniyanın “Deutschlandfunk Kultur” ictimai radiusunun internet saytında “Əfsanəvi Turan” başlıqlı məqalə yer alıb.

Məqalədə qeyd olunur ki, Almaniyanın Osnabrük (Osnabrück) şəhərində keçirilən Morgenland musiqi festivalının açılışında Azərbaycanın muğam ifaçısı Alim Qasimovun çıxışına geniş yer ayrılıb. Onu kamançada Rauf İslamovun müşayiət etdiyi bildirilir. Alim Qasimovun Türkiyənin “Taksim-Trio” qrupu ilə eyni səhnəni bölüşdüyü vurğulanır.

UNESCO Qlobal Media Müdafiə Fondunun yaradılmasını alqışlayır

UNESCO-nun baş direktoru Odri Azule Böyük Britaniya və Kanadanın təşəbbüsü ilə Qlobal Media Müdafiə Fondunun yaradılmasını alqışlayıb. Təşkilatın saytında yer alan xəbərdə görə, bu ölkələr fonda mütəvəfiq olaraq 3 milyon funt sterlinq və 1 milyon Kanada dolları vəsait köçürüblər.

Qlobal Media Müdafiə Fondunun yaradılmasında məqsəd Birləşmiş Millətlər Təşkilatının jurnalistlərinin müdafiəsi planına dəstək verməkdir. Odri Azule deyib: “Bu fond münasibə şəraitində çalışan media nümayəndələrinin hüquqi müdafiəsinin təmin edilməsi və dünyada söz və mətbuat azadlığının qorunmasında mühüm rol oynaya bilər. Bütün üzv ölkələri Böyük Britaniya və Kanadanın təşəbbüsünə qoşulmağa, jurnalistlərin hüquqi müdafiəsinin təmin edilməsi, onlara qarşı müxtəlif zorakılıq hallarının qarşısını almağa çağırıram. İndi bizim mətbuat azadlığının təmin edilməsi və jurnalistlərin təhlükəsizliyinin qorunmasına həmişəkindən daha çox ehtiyacımız var”.

Fondun yaradılması ilə bağlı Böyük Britaniya və Kanada xarici işlər nazirliklərinin təşəbbüsü ilə keçirilən mədəniyyət forumu Qlobal Forumda da məlumat verilib. UNESCO-nun baş direktorunun kommunikasiya və informasiya üzrə köməkçisi Məvə Çəpərkə bu məsələ ilə əlaqədar Londonda 50 ölkənin müvafiq qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə maruzə ilə çıxış edib.

“Bu gözəl həyat”

Pol Makkartni müzikl yazır

Əfsanəvi “The Beatles” rok-grupunun keçmiş üzvü Pol Makkartni öz karyerasında ilk dəfə “Bu gözəl həyat” adlı müzikl üzərində işləyir. Musiqiçi bu barədə özünün rəsmi internet sahifəsində məlumat yayıb.

P.Makkartninin sözlərinə görə, o, kinematografiya tarixində ən əlamətdar ekran əsərlərindən birinin – rejissor Frenk Kapranın “Bu gözəl həyat” filminin (1946) səhnədə musiqili variantı üzərində çalışır.

P.Makkartni müziklin məhəlləli üçün mətirləri də özü yazır, əsəri səhnələşdirmək üçün isə həmyerlisi, teatr və kino impresariosu Bill Kenrayt ilə əməkdaşlıq edir.

O deyib: “Buna bənzər bütün layihələr kimi, hər şey elektron məktubdan başladı. Bill soruşdu ki, müzikl üzərində işləməyə necə baxıram. Müzikl yazmaq heç vaxt məni cəlb etməyib. Lakin sonradan düşündüm ki, bu, maraqlı və ürəkəngan iş ola bilər. Axı “Bu gözəl həyat” özünün həyat çarpmaları ilə birlikdə hamımıza yaxın olan sükətdir. Filmin ekranlara çıxmasından 70 ildən çox vaxt ötdü. Amma bu əhvalət əvvəlki kimi, hətta belə əvvəlkindən daha aktualdır, çünki bizə ailəmizin, dostlarımızın qədərini, həyatımızın dəyərini bilməyi öyrədir”.

Müziklin premyerası 2020-ci ildə olacaq.

SƏBİNO

VII əsrə aid qədim məscidin qalıqları tapılıb

İsraildəki Neqev səhrasında arxeoloji qazıntıların zamanı qədim kənd məscidinin qalıqları aşkar edilib. Bu tapıntıların dünyada müsəlmanların ən erkən ibadət yerlərindən biri olduğu bildirilir.

İsrailin Qədim Abidələr İdarəsinin məlumatına deyilir ki, eramızın VII-VIII əsrlərinə aid olan məscidin qalıqları ölkənin cənubundakı Rahat yaşayış məntəqəsində, bədavi ərəblərin yaşadığı ərazi ilə qonşuluqda tapılıb. Arxeoloqlar bildirirlər ki, həmin tarixə aid olan məscidlər Məkkə və Qüdsdə yerləşir, amma

İsrailin Byer-Şeva şəhərinin şimalında bu cür ibadət yerlərinin aşkar olunması nadir hadisə sayılmalıdır. Qazıntıların zamanı onlar açıq havada olan düzbucaqlı məscidin küncündə Məkkədəki məscidin üslubunda tikilmiş meşrabı da üzə çıxarıblar.

Arxeoloqlar bildirirlər ki, qədim məscid 636-cı ildə ərəblərin bu əraziləri fəth etməsindən sonra İslam dinini İsrailə gətirən tayfa tərəfindən tikilib. O əlavə edib ki, qazıntıların zamanı digər tikililər – Bizans fərməsi və İslamın ilk dövrünə aid yaşayış məskəni də üzə çıxarılıb. İsrailin hakimiyyət nümayəndələri burada müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin birlikdə yaşayacağı şəhər salınmasının mümkün olduğunu qeyd ediblər.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr, 1D,
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 530-34-38 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mətbəxə, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində sahifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5150

Sifariş: 2473

Buraxılışa məsul: Fəzail Yünisli

Yazılarda faktlara görə müəllifin cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.